Dzisiejszy numer zawiera 10 stron.

REPUBLIKA

ROK I. ŁÓDŹ, NIEDZIELA, 19 SIERPNIA 1923 r. NUMER POJEDYNCZY MK. 2000. № 22

REDAKCJA i ADMINISTRACJA, PIOTRKOWSKA 49. TELEFON 22-14. WYDANIE PORANNE. GODZINY PRZYJĘĆ REDAKCJI 6—7 POPOŁUDNIU RĘKOPISÓW NIEZAMÓWIONYCH NIE ZWRACA SIĘ

Odpowiedź francuska w sprawie Ruhry

odrzuca tezy angielskie i wywarła wobec tego w Londynie ujemne wrażenie.

Premjer Baldwin spotka się w Paryżu z prez. Poincarè.

LONDYN, 18 sierpnia (Telegram wł. „Republiki") — Dzisiejsza prasa poranna podaje obszernie sprawozdanie z Paryża, dotyczące odp. wiedzi francuskiej na ostatnią notę Baldwina w sprawie Ruhry. Naogół odpowiedź ta nie zadowoliła angików, którzy wyrażała się sceptycznie nawet o dobrej woli Paryża w kwestji rozwiązania konfliktu.

Odpowiedź w pierwszej części rozważa punkt po punkcie postulaty i orzekanie zawarte w nocie angielskiej, części opiera i wysuwa odnośne kontrpropozycje francuskie. W drugiej części odpowiedzi wyszczególnia wszystkie sposoby rozwiązania sprawy odszkodowaniowej, sprawy zagłębia Ruhry i sprawy długów międzyaljanckich, które Francja uważa za ... W tej części odpowiedzi francuskiej przy zachowaniu zasadniczych warunków Francja występuje z szeregiem nowych propozycji, których nie zawierają dokumenty dotyczące opublikowania. Główny zasadniczym warunkiem, który Francja podtrzymuje, jest żądanie likwidacji biernego oporu w Ruhrze. Angielską propozycję oddania trybunałowi w Hadze sprawy legalności okupacji odpowiedź francuska odrzuca. Natomiast Francja gotowa byłaby zrzec się postulatu sieci kolejowej nadreńskiej pod zarządaljantów, wrazie gdyby udało się przeprowadzić system gwarancji dla spraw odszkodowaniowych na całokształcie kolei państwowych Niemiec.

Ambasador francuski upoważniony został od udzielenia poza odpowiedzią piśmienną ustnych wyjaśnień w celu ponownego nawiązania przyjaznej wymiany zdań.

Zakomunikowana w Londynie powyższa treść noty wywarła, jak zaznaczono powyżej bardzo ujemne wrażenie. Premjer ministrów Baldwin wyraził życzenie spotkania się z Poincarem w przejeździe przez Paryż, aby w rozmowie osobistej uprzedzić go o skutkach podobnego stanowiska kwestii, które może istotnie doprowadzić do osłabienia dotychczasowych dobrych stosunków aljanckich. E. S.

SPADEK FRANKA FRANCUSKIEGO.

PAT. — MARSYLJA, 18 sierpnia. — De Laseria minister skarbu oświadczył w wywiadzie z powodu zniżki franka co następuje: Spadek franka w żadnym stopniu nie jest uzależniony od sytuacji ekonomicznej kraju, gdyż od roku poleszyła się ona znacznie. Obecny spadek franka franc. jest zdaniem ministra, spowodowany wyłącznie manewrami spekulacyjnemi, które tą drogą chcą wpłynąć na ogólną politykę Francji. Jednakowa presja jest wywierana również i na franku belgijskim. Minister wyraził niezachwianą wiarę w to, iż Francja nie ustąpi w swych wysiłkach przezwycię żyć owe manewry, zmierzające do sztucznej deprecjacji franka.

SPRAWY POLITYKI POLSKIEJ.

PODZIĘKOWANIE.

Warszawski koresp. „Republiki" telefonuje:

Minister spraw zagranicznych, pan Seyda otrzymał od urzędu Stanów Zjednoczonych oficjalne podziękowanie za złożone przez rząd polski kondolencje z powodu śmierci prezydenta Hardinga.

Z MINISTERJUM SKARBU.

Warszawski korespondent „Republiki" telefonuje:

Stanowisko dyrektora departamentu prezydjalnego w ministerstwie skarbu, po ustąpieniu p. Kauzika, objął z dniem wczorajszem dotychczasowy naczelnik wydziału w departamencie budżetowym p. Stanisław Dzierżanowski.

MARSZAŁEK RATAJ PODDAŁ SIĘ OPERACJI.

PAT. — WARSZAWA, 18 sierpnia. — Na skutek nagłego zasłabnięcia pan marszałek Sejmu poddał się dziś o godz. 8 wiecz. operacji wycięcia wyrostka robaczkowego ślepej kiszki. Operacja udała się znakomicie. Stan chorego dobry.

Strejk powszechny w Warszawie odwołany.

Warszawski koresp. „Republiki" telef.:

Na wczorajszem posiedzeniu rady związków zawodowych podano rewizji ostatnią uchwałę o strejku powszechnym, który był proklamowany na poniedziałek.

Po długiej i gorącej dyskusji postanowiono proklamowany strejk powszechny odwołać.

Uchwalono natomiast, by zarobki poniedziałkowe oddać na rzecz strejkujących robotników budowlanych.

Jak się dowiadujemy, pierwotna uchwała o strejku powszechnym została przyjęta li tylko dzięki przypadkowej większości głosów podczas głosowania na posiedzeniu rady związków zawodowych.

Katastrofa w Gdańsku.

OBLICZANIE ZAROBKÓW W WALUCIE ZŁOTEJ WYWOŁAŁO CHAOS W GDAŃSKU.

A. W. — GDAŃSK, 18-go sierpnia. — „Dziennik Gdański" donosi: Chaos, jaki powstał na skutek obliczania zarobków w walucie złotej, uwydatnia się w przygniatającym ciężarze wydatków przemysłu. Przemysł tytułowy, maszynowy i graficz ny stoi przed upadkiem. Przejście od obliczenia zarobków w markach papierowych do złota nastąpiło tak nagle, że tru dno obecnie znaleźć sumy, potrzebne na wypłaty i trudno dostosować się do nowej kalkulacji.

ŻNIWA GDAŃSKIE ZAGROŻONE.

AW. — GDAŃSK, 18 sierpnia — „Gazeta Gdańska" donosi, że z powodu przedłużenia się trwającego strejku rolnych na terenie wolnego miasta, żniwa są poważnie zagrożone. Również ustał wszelki dopływ zboża i kartofli do miasta.

50 polaków skazanych w Rosji na śmierć.

Co uczynił p. min. Kiernik, aby uratować ich życie?

Warszawski koresp. „Republiki" telef.:

Z kół zbliżonych do min. spraw zagranicznych dowiaduje się, iż prezes polskiej komisji repatrjacyjnej p. Tyszka, przyjechał do Warszawy w sprawie uratowania życia szeregowi obywateli polskich, skaza nych na śmierć, mimo, że już byli wciągnięci na listę wymienną, zaakceptowaną przez władze sowieckie. P. Tyszka dotych czas nic jeszcze wskórać nie mógł. Całą winę, jak się dowiaduje, ponosi min. spr. wewnętrznych, które stosując uparcie pewne metody do komunistów, znajdujących się w więzieniach polskich, naraża polaków w Rosji na krwawe represje. Czy nie byłoby bardziej wskazane oddziaływanie na rząd sowietów środkami politycznemi, np. w sprawie uznania nowej federacji pań stwowej sowieckiej?.

Plan sesji Ligi narodów.

PAT. — GENEWA, 18 sierpnia. — Sesja rady Ligi Narodów, mająca się odbyć na krótko przed rocznem zebraniem Ligi narodów, będzie otwarta w piątek, dnia 30 b. m. pod przewodnictwem delegata japońskiego bar. Ishi. O przyjęcie do Ligi narodów zgłosiły podania: wolne państwo irlandzkie i Abisynja. Jeżeli zgromadzenie narodowe w Angorze ratyfikuje traktat lozański, to należy się także spodziewać podania Turcji o przyjęcie do Ligi. Po przyjęciu tych trzech państw Liga narodów posiadałaby 55 członków. Na porządku dziennym posiedzenia Ligi narodów między innemi następujące sprawy: przyjęcie opracowanego przez komisję złożenie traktatu gwarancyjnego, który ma umożliwić państwom rozbrojenie, dalej sprawa założenia grupy narodów, uchwalona przez komisję dla obrony pracy umysłowej, wreszcie narady nad rewizją artykułów 10 i 18 statutu Ligi narodów (art. 10 dotyczy wzajemnej gwarancji niezawisłości politycznej i terytorjalnej członków Ligi. Art. 18 dotyczy obowiązku rejestrowania i ogłaszania umów międzynarodowych), obie te sprawy były od czasu zało żenia Ligi narodów przedmiotem gorącej dyskusji. Obecnie spodziewać się należy że uda się wynaleźć jedną formę dla uregulowania tych spraw na czas dłuższy. Przypuszczają, że tym razem w obradach weźmie także udział republika argentyńska, która od czasu pierwszej sesji Ligi narodów nie bierze udziału w. jej zebraniach.

PROFESOROWIE FRANCUSCY W POLSCE.

AW. — WARSZAWA, 18 sierpnia — Ministerstwo oświaty oznacza następującą marszrutę dla wycieczki francuskich profesorów do Polski. Wycieczka przybędzie 20 b. m. do Krakowa, skąd po zwiedzeniu miasta i okolic uda się przez Górny Śląsk do Poznania. 3-go i 4-go września. Wycieczka przebywać będzie w Warszawie, 6 i 7, w Wilnie 8, 9 i 10, we Lwowie. Wycieczka zakończy się w 2-dniowym pobytem w Zakopanem. Ministerstwo zwraca się do kuratorjów szkolnych do utworze nia komitetów dla przyjęcia gości.

KONKURS SZYBOWCÓW W ZAKOPANEM.

AW. — WARSZAWA, 18 sierpnia — Celem poparcia rozwoju lotnictwa bezsilnikowego ministerstwo kolei na konkurs szybowców w Zakopanem wyznaczyło dwie nagrody: 5 miljonów marek dla pilota, który w dwa tygodnie t. j. w ciągu trwania konkursu osiągnie największy czas. W rachubę czasu nie wchodzą loty krótsze niż 100 sekund. 5 miljonów marek za zalety techniczne szybowca bezsilnikowego według uzna nia sądu konkursowego.

ZNIŻKA CEN NA ZBOŻE.

KRAKÓW, 18 sierpnia — Na wczorajszym tutejszym targu dała się odczuć stosunkowo silna tendencja zniżkowa na zboże, zwłaszcza na pszenice, które w ub. wtorek za 100 kg. kosztowała przeszło miljon mk. wczoraj zaś płacono tylko 850.000 mk. Za żyto płacono 410.000, a pod wieczór cena spadła do 370.000 za 100 kg., jęczmień kosztował 320 tys. do 350 tys. Mimo spadku cen zboża, cena mąki nie uległa zmianie i tak za kg. mąki żytniej z 70 proc. przemiału płacono do 820 marek, pszennej do 17.500. Również inne artykuły żywnościowe, szczególnie nabiał, jarzyny, owoce, ryby i grzyby poszły ogromnie w górę.

Położenie w Niemczech nie polepszyło się.

Strejki, drożyzna i rozterki wewnętrzne codziennie wzmagają się.

Czy wybuch rewolucji został odroczony na długo?

BERLIN, 18 sierpnia. (Telefonem od korespondenta „Republiki“ via Bytom — Katowice). Pomimo pozorów spokoju i zrównoważenia stosunków politycznych, Niemcy stoją nadal na wulkanie rewolucji w pełnym tego słowa znaczeniu. Związki robotnicze i organizacje socjalistyczne występują ostro przeciw socjalistycznej frakcji parlamentarnej za wejście do rządu wraz z ludowcami i demokratami. Stanowisko to znajduje posłuch w masach ze względu na horrendalne warunki gospodarcze i żywnościowe.

Jak fantastyczne rozmiary przybiera drożyzna w Berlinie, ilustrują następujące ceny: kajzerka 14.000 mk., funt masła 1.500.000, funt wołowiny 1,000,000, funt kartofli 60.000, 1 jajko 60.000. Opłata za przejazd tramwajem w Berlinie wynosi 100 do 150 tysięcy marek. Wydział komunikacyjny berlińskiej rady miejskiej uchwalił unieruchomienie zupełne tramwai doręczając personelowi dwutygodniowe wymówienie. Wykonanie tej uchwały zostało odroczone.

Również i polityczna strona rządu jest poważnie zagrożona. Rząd Stresemana doznał w Bawarji bardzo nieżyczliwego przyjęcia. Niewykluczone jest, że stosunki między rządem bawarskim a rządem Rzeszy wejdą ponownie w okres krytyczny.

Na posiedzeniu bawarskiej rady ministrów, zwołanem celem zajęcia stanowiska wobec zmiany gabinetu, ustalono możliwość nieporozumień między rządem Rzeszy, a rządem bawarskim z powodu obsadzenia niektórych tek przez socjal-demokratów, znanych ze swych dążności unifikacyjnych. Duże również wątpliwości spotyka w Bawarji ostatnia uchwała podatkowa Reichstagu. Wreszcie rada ministrów bawarskich ubolewa z powodu dymisji gabinetu Cuno i wyraża nadzieję, że nowy gabinet w polityce zagranicznej będzie stosował dotychczasowe metody.

Sytuacja skarbowa jest z dnia na dzień gorsza. Podatki przestały wogóle odgrywać w budżecie państwowym jakąkolwiek bądź rolę.

W Banku Rzeszy z powodu wydalenia zarządzającego związku zawodowego pracowników bankowych, grozi wybuch strejku. Do strejku tego przyłączyliby się również pracownicy drukarni państwowej co w sumie — z powodu olbrzymich braków środków płatniczych — wywołałoby nieobliczalne konsekwencje.

A tymczasem wczoraj dopiero obiecano bić po 50 biljonów marek dziennie!

H.

PRZEMYSŁ DRUKARSKI W NIEMCZECH STOI.

A. W. — BERLIN, 18 sierpnia.—Wszystkie drukarnie nakładowe w środkowych Niemczech postanowiły wydalić cały personel. Uchwała powyższa spowodowana została żądaniami zarobkowymi pracowników graficznych, które dochodzą do 36 miljonów marek niemieckich tygodniowo.

Również berlińskie drukarnie nakładowe zaprzestały zupełnie wydawnictw. W całym kraju szereg czasopism dzienników został z tego powodu zawieszony.

Z ROSJI.

AMNESTJA W ROSJI.

AW. — MOSKWA, 18 sierpnia — Centralny komitet wykonawczy na pamiątkę utworzenia S. S. S. R. ogłosił amnestję, która obejmuje szereg przestępstw politycznych i kryminalnych.

DOBRZE CIE WYBRALI...

AW. — MOSKWA, 18 sierpnia — Dnia 16 sierpnia na pociąg osobowy Mińsk—Moskwa, wiozący kupców czeskich, udających się na wystawę do Niżnego Nowgorodu z eksponatami dokonano napadu bandyckiego w okolicach Smoleńska. Podróżni zostali całkowicie ograbieni. Śledztwo dotychczas nie wykryło winnych.

ŚLADAMI TICHONA.

AW. — MOSKWA, 18 sierpnia — Internowany w domu poprawczym w Ufie archimandryta, Iljarjon, przesłał na ręce przewodniczącego synodu, metropolity Ewdokina, oświadczenie, w którem podobnie jak i patrjarcha Tichon wskazuje, że władza sowiecka nie ponosi winy za prześladowanie religji, a karała jedynie tylko tych, którzy postępowaniem swem zawinili. „Zdawało nam się, że cierpieliśmy za religję, — mówi Iljarjon — a w rzeczywistości cierpieliśmy za opór i głupotę“.

W końcu archimandryta wyraża nadzieję, że metropolita Ewdokius zdołał usunąć wszelkie tarcia religijne i zdołał skłonić duchowieństwo do zgodnej współpracy z władzami sowieckiemi.

POŁĄCZENIE TELEGRAFICZNE ROSJI Z PERSJĄ.

AW. — MOSKWA, 18 sierpnia — Rada komisarzy ludowych przeznaczyła 180.000 rubli złotem na budowę połączenia telegraficznego z Persją.

KRWAWY STREJK ROLNY W GDAŃSKU.

PAT. — GDAŃSK, 18 sierpnia. — „Gazeta Gdańska“ donosi, iż w miejscowości Wittrich przy okazji zakończenia zbiorów doszło do zaburzeń. Do wsi przybyła wielka ilość rybaków z zamiarem zakupu zboża, którego jednak rolnicy nie chcieli sprzedać, rybacy wdarli się do spichrzów. Wezwano policję bezpieczeństwa, która przy użyciu bagnetów rozpędziła rybaków. Kilku rannych rybaków aresztowano. Krwawsze jeszcze zajście miało miejsce w Neuteuch. Odbywało się tam zebranie strejkujących robotników rolnych. Po skończeniu wiecu robotnicy urządzili pochód, przechodząc z czerwonym sztandarem przez ulice miasta. Zagrodził drogę pochodowi wóz drabiniasty, wiozący Schupo. Policjanci zeszli z wozu, rzucili się z bagnetami na tłum. Tłum rozprószył się, pozostawiając kilku rannych na miejscu.

O ZUŻYTKOWANIE PORTU TRYJESTAŃSKIEGO DLA POLSKI.

PAT. — RZYM, 17 sierpnia — „Currier de Italia“ zamieszcza artykuł z pióra znanego publicysty i ekonomisty Clemantiego, w którym to artykule autor nawiązując do ujawniających się tendencji utworzenia w Gagacu bazy dla handlu zagranicznego Polski z Bliskim Wschodem, podkreśla konieczność zainteresowania się Polski portem Tryjestu. Clemanti zaznacza, że jest ubolewania godnem to, że 30 miljonowy naród nie posiada dostatecznego wyjścia na morze. Z powodu intryg Gdańska państwo polskie nie może korzystać całkowicie z portu gdańskiego. Autor wzywa rząd, aby udzielił Polsce jaknajwiększe koncesje w Tryjeście.

OTWARCIE GIEŁDY WALUTOWEJ WE LWOWIE.

Lwowski korespondent „Republiki“ donosi:

Rozporządzeniem ministra skarbu uruchomiona została we Lwowie giełda dewizowa i walutowa.

EWAKUACJA KONSTANTYNOPOLA.

PAT. — KONSTANTYNOPOL, 18.8 Komisja powołana do uregulowania szczegółów ewakuacji Konstantynopola przez wojska okupacyjne zakończyła swe prace. Ewakuacja rozpocznie się niezwłocznie po ratyfikacji przez Zgromadzenie Narodowe w Angorze traktatu lozańskiego.

W KŁAJPEDZIE TEŻ ISTNIEJĄ REPRESJE PRASOWE.

AW. — KŁAJPEDA, 18 sierpnia — Redaktor „Mammler Dampfbote“—Leibner — został skazany na usunięcie z obszaru Kłajpedy przez władze litewskie. Zarządzenie to wywołało na skutek krytyki, jaką ogłosił redaktor za zawieszenie swego pisma.

BANKNOTY 100 MILJONOWE W NIEMCZECH.

PAT. — BERLIN, 18 sierpnia. — Wobec dalszej depreciacji waluty niemieckiej planowane jest bicie banknotów po 100 miljonów mk.

DROŻYZNA W BERLINIE.

PAT. — BERLIN, 18 sierpnia.—Funt mięsa wołowego kosztował wczoraj w Berlinie 900,000 mk., chleb na kartki 146,000 mk., chleb pozakartkowy 240 tys. mk., jajko 55,000 mk.

POWSTANIE W BUCHARZE.

PAT. — PARYŻ, 18 sierpnia. Radjostacja w Bord aux donosi z Moskwy o powstaniu chłopskiem jakie wybuchło w prowincjach Buchary i Sergany przeciw władzom sowieckim. Ruchem powstańczym kieruje b. oficer turecki Selim - pasza, który wydał odezwę do ludności muzułmańskiej w Rosji, wzywając ją do walki w celu uwolnienia od jarzma komunizmu Buchary, Chiwy, Turkestanu i republik zakaukaskich. Odezwa wzywa do wojny świętej przeciw komunistom.

PIEKARZE I RZEŹNICY KRAKOWSCY ZAMYKAJĄ SKLEPY.

KRAKÓW, 18 sierpnia — Wobec faktu, że szereg piekarzy i masarzy pozamykało sklepy bez uprzedniego zawiadomienia o tem magistratu, nakazał tenże w dniu dzisiejszym masarzom, rzeźnikom i piekarzom bezzwłocznie potwieranie sklepów i wykonywanie sprzedaży pod groźbą kary i odebrania uprawnień.

CO UCZYNI ANGLJA PO OTRZYMANIU ODPOWIEDZI FRANCUSKO-BELGIJSKIEJ.

LONDYN, 18 sierpnia. (Telegram własny „Republiki“). „Evening Standard“ donosi, iż pierwszym krokiem rządu angielskiego po otrzymaniu odpowiedzi francuskiej będzie zbadanie niemieckich zdolności płatniczych przez komisję rzeczoznawców.

„Manchester Guardian“ natomiast oświadcza, iż tymczasem nie należy oczekiwać oddzielnej akcji rządu angielskiego.

Gdyby jednak Belgja oraz Francja obstawały przy swej dotychczasowej polityce, to Anglja zmuszona będzie kroczyć własną drogą.

Rząd angielski nie zamierza w żadnym wypadku mieszać się do wewnętrznych spraw Niemiec, lecz leży we własnym interesie Niemiec, by przeprowadziły sanację gospodarczą oraz finansową.

E. S.

DOLAROWA TARYFA POCZTOWA W GDAŃSKU.

PAT. — GDAŃSK, 18 sierpnia. — W dniu 18 b. m. wejdzie w życie nowa taryfa pocztowa, wedle której opłaty pobierane będą na zasadzie kursu dolara w markach niemieckich.

ECHA PRZEWROTU W BUŁGARJI.

PAT. — SOFJA, 18 sierpnia. — Bulg Ag. Telegr. W trybunale 1-ej instancji w Plewnie zakończył się proces przeciw 85 oskarżonym o udział w buncie, który wybuchł przeciw obecnemu rządowi, niezwłocznie po upadku Stambulinskiego. Szereg oskarżonych skazanych zostało na karę śmierci, dwóch na dożywotnie więzienie, 70 na kary od lat 2 do 12, 9 zaś uniewinniono. Skazani mają prawo apelować od tego wyroku w ciągu dwóch tygodni.

O MEDJATORSTWO STANÓW ZJEDNOCZONYCH.

PAT.—WIEDEŃ, 18 sierpnia. — „N. Freie Presse“ donosi z Waszyngtonu: Gen. Allen b. dowódca amerykańskiego kontygentu wojsk okupacyjnych w Nadrenji wypracował plan propozycji, według którego Stany Zjednoczone powinnyby przyjść Europie z pomocą. St. Zjednoczone miałyby wraz z Anglją przedłożyć wspomnianą propozycję Francji i Niemcom. Gen. Allen jest zdania, że Francja poczyni ustępstwa, jeżeli przekona się, że jest zabezpieczona przeciw ewentualnemu atakowi ze strony Niemiec.

NOWE TRIUMFY AWIACJI.

PAT. — PARYŻ, 18 sierpnia. — „Le Journal“ donosi o dokonanych pomyślnie próbach z samolotem, zaopatrzonym w motor o sile 600 koni, który wznosząc się z szybkością 170 klmetr. zrzucił torpedę wagi 700 kgr.

„DEUTSCHE TAGEBLATT“ ZAWIESZONY.

PAT. — BERLIN, 18 sierpnia. — Dzisiejszy „Deutsche Tageblatt“ z powodu artykułu przeciw kanclerzowi zawieszony został na przeciąg dwóch tygodni.

KRADZIEŻ ŻYWEGO SREBRA Z UNIW. BERLIŃSKIEGO.

PAT. — BERLIN, 18 sierpnia.—Dziś w nocy skradziono z instytutu fizycznego tut. uniwersytetu cały zapas żywego srebra i jedną rurkę Rengenowską platyny wartości kilku miljonów mk.

Wiadomości bieżące.

SIERPIEŃ **19** NIEDZIELA

Dziś: Marjana
Jutro: Bernarda.

Wschód słońca o g. 4.19
Zachód o g. 7.0
Wsch. księżyca g. 9.14
Zachód o g 8.58
Długość dnia 14.41
Ubyło dnia g. 2.4

Nowa podwyżka taryfy kolejowej.

Warszawski koresp. „Republiki" telef. W ministerstwie kolei żelaznych rozważana jest sprawa podwyżki taryfy osobowej i bagażowej, poczynając od 1-go września o 100 proc.

Podwyżka wywołana jest ogólnym wzrostem drożyzny w ciągu ostatnich miesięcy, wskutek spadku marki i konieczności wobec tego odpowiedniego dostosowania opłat kolejowych, celem pokrycia wzrastających niepomiernie kosztów eksploatacyjnych.

Taryfa przewozowo-towarowa narazie pozostałaby bez zmiany, gdyż podwyższenie jej wymaga dłuższych prac przygotowawczych celem zbadania i uwzględnienia wchodzących w grę potrzeb naszego życia gospodarczego. Nie należy przeto spodziewać się jej podwyższenia przed 1-ym października r. b.

GOLENIE ZDROŻEJE.

W dniu 17 b. m. odbyło się ogólne zebranie pracowników fryzjerskich, na którem postanowiono wystąpić do cechu majstrów fryzjerskich z żądaniem podwyższenia płac o 50 proc.

W sprawie tej odbędzie się specjalne zebranie cechu majstrów fryzjerskich.

O REPREZENTACJĘ LUDNOŚCI PRZY STAŁYCH KOMISJACH D. O. K.

Rozporządzeniem rady ministrów ustalona została reprezentacja ludności danego okręgu wchodząca w skład komisji stałej, a mianowicie dla komisji D. O. K. Nr. 4 reprezentacja ta powoływana będzie przez radę wojewódzką.

W tych województwach b. zaboru rosyjskiego, w których rady wojewódzkie dotąd utworzone nie zostały. Reprezentanta ludności mianuje minister spr. wewnętrznych na wniosek właściwego wojewody.

Wymienieni reprezentanci zastępują interesy ludności całego okręgu. p.

KASYNO GRY W SOPOTACH NIEMA PIENIĘDZY.

A. W. — GDAŃSK, 18 sierpnia. — Zarząd gminy Sopoty wydał czeki, opiewające na pół miljona marek niemieckich. Czeki powyższe są zagwarantowane całym majątkiem nieruchomym, dochodami i podatkami gminy. „Gazeta Gdańska" twierdzi, że główną przyczyną wydania czeków powyższych są kłopoty kasyna gry, które odczuwa dotkliwie brak gotówki.

BRAK MIESZKANIA I ŻYWNOŚCI W ZAKOPANEM.

ZAKOPANE, 18 sierpnia — Tutejsza komisja uzdrowiskowa ostrzega publiczność przed przyjazdem do Zakopanego w porze obecnej wskutek braku pomieszczenia i żywności, przez co kuracjusze narażeni są na zdzierstwo korzystających z tej sytuacji spekulantów.

—o—

Osobista. J. Ekscelencja biskup Tymieniecki wyjechał w dniu wczorajszym z kompanią parafji św. Józefa do Gidel na koronację obrazu Matki Boskiej. p.

Z komendy miasta. W dniu wczoraj szym wrócił z urlopu wypoczynkowego i objął urzędowanie zastępca komendanta miasta kpt. Włodzimierz Kisielewski. p.

O płace lekarzy w szpitalach miejskich. Na ostatnim posiedzeniu magistratu omawiano sprawę polepszenia bytu konsultantów w szpitalach miejskich.

Uchwalono płace lekarzy konsultantów podwyższyć z miarem wzrostu drożyzny według orzeczeń komisji statystycznej. (b)

O uposażenie dla urzedników parafji ewangielickiej. Dziwnem się wydaje, że pastorowie i urzędnicy parafji ewangielickiej w Łodzi otrzymują bardzo niskie wynagrodzenie, które faktycznie nie wystarcza na opędzenie najpilniejszych potrzeb. Dziwić się należy, że kolegja ewangielickie nie wejrzą w tą sprawę i nie ureguluja poziomu płac. p.

O granice miasta Rudy. W związku z umiastowieniem Rudy przyznaną została specjalna komisja, która będzie miała za zadanie dokładne wyznaczenie granicy m. Rudy.

Prace tej komisji rozpoczną się w środę 22 b. m. (p)

Z wydziału handlowo - gospodarczego. Na skutek usilnych starań wiceprezydenta Groszkowskiego, wydział handlowo - gospodarczy w najbliższych dniach otrzyma należności od magistratu, a jednocześnie otrzyma subwencje finansowe, co umożliwi wydziałowi rozpoczęcie normalnej pracy. (p)

Cukier dla Łodzi. Wydział handlowo gospodarczy otrzyma w środę dn. 22 b. m. znaczny transport cukru. (p)

Cena koksu i smoły. Rada nadzorcza gazowni miejskiej wyznaczyła cenę koksu na 70,000mk. za 1 hkl. i cenę smoły na 5,000 mk. za 1 klg. (b)

Opał dla niezamożnej ludności. Wobec zbliżającej się pory zimowej zwróciło się starostwo łódzkie do wszystkich wójtów pow. łódzkiego okólnik, w którym komunikują wójtom, aby ci w najbliższym czasie przygotowali wykazy tych miejscowości pow. łódzkiego, w których ewentualnie istnieją lasy, gdzie będzie można przeprowadzić wyrąb drzewa dla ubogiej ludności i instytucji społecznych. (p)

Polować na kuropatwy nie wolno. W związku z notatkami, jakie ukazały się w prasie łódzkiej, jakoby z dniem 19 b. m. dozwolonem było polowanie na kuropatwy, komisarjat Rządu na m. Łódź komunikuje, że odnośne rozporządzenie ministra rolnictwa i dóbr państwowych z dnia 11 października 1919 roku zabraniające polowania na kuropatwy i handlu tym rodzajem zwierzyny jest nadal w mocy i dotychczas odwołane nie zostało.

Kto w niedzielę może sprzedawać wodę sodową. Komisarjat Rządu na m. Łódź podaje do wiadomości, że w myśl paragrafu 7 rozporządzenia ministra pracy i opieki społecznej w porozumieniu z ministrem przemysłu i handlu oraz ministrem spraw wewnętrznych z dnia 23 czerwca 1923 r. (Nr. 7 Dz. Ustaw) tylko kioski i budki ze sprzedażą jedynie do wypicia na miejscu wody sodowej, wód mineralnych lub napoi chłodzących i które nie sprzedają innych towarów mogą być otwarte w niedziele i dni świąteczne dla handlu od 1 kwietnia do 30 września włącznie w tych samych godzinach co jadłodajnie, zaś sklepy, budki, kioski i stragany ze sprzedażą oprócz wody sodowej, wód mineralnych oraz napoi chłodzących jeszcze owoców i słodyczy w święta handlować nie mogą.

Łódzcy akademicy na budowę domu swego. Jak wiadomo w Warszawie utworzył się centralny komitet ludowy domu akademickiego dla żydowskich akademików.

W skład komitetu weszli przedstawiciele żydowskich związków akademickich i auxylium. Plac pod budowę ofiarowała gmina żydowska w Warszawie.

W Łodzi komisja organizacyjna zwołuje zebranie celem utworzenia komitetu, który za pomocą sprzedaży cegiełek i urządzenia impres, zajmie się zbieraniem potrzebnych funduszów. (b)

Ze szkolnictwa średniego w Łodzi. Z dotychczasowych danych kuratorjum dotyczących poziomu uczniów szkół powszechnych stwierdzono, iż w szkołach państwowych promowano 75 proc ogólnej liczby uczniów, w szkołach prywatnych na prowincji 84 proc., a w szkołach prywatnych w Łodzi 87 proc.

Naogół więc poziom szkolnictwa średniego w O. S. Ł. jest dość wysoki, a w porównaniu z cyframi ub. roku polepszył się znacznie.

W przyszłym roku szkolnym zamierza kuratorjum otworzyć kilka szkół średnich. Zajęcia w szkołach rozpoczną się w dniu 1 września. (p)

Widmo strejku w elektrowni.

Ministerstwo przemysłu i handlu odrzuciło żądania pracowników elektrowni.

Jak już donosiliśmy, strejk włoski w elektrowni został narazie zlikwidowany, ponieważ pracownicy uzyskali 1 i jednę trzecią zaliczki na poczet wyrównania płac pracowników tutejszych z płacami pracowników elektrowni warszawskiej.

Otóż w dniu wczorajszym p. dyrektor Golc otrzymał z ministerstwa przemysłu i handlu zawiadomienie, że żądania pracowników elektrowni łódzkiej zmienione być nie mogą i ministerstwo proponuje jedynie 15 proc. od płac zasadniczych, jako zapomoga jednorazowa, natomiast sprzeciwia się regulacji płac według orzeczenia komisji statystycznej warszawskiej.

O powyższem zawiadomiony został zarząd związku pracowników elektrowni, który po odbytej naradzie odrzucił propozycję ministerstwa, utrzymując w dalszym ciągu swe pierwotne żądania, a mianowicie: bezwzględne wyrównanie płac z płacami pracowników w Warszawie, które są tam o 100 proc. wyższe, oraz dalsze podwyżki według orzeczeń warszawskiej komisji statystycznej.

Wobec tego związek postanowił wydelegować do Warszawy przedstawicieli swych, którzy będą interwenjowali w ministerstwach pracy, oraz przemysłu i handlu.

Wobec zaostrzenia się zatargu wyjeżdża również do Warszawy p. dyrektor Golc.

Również w dniu wczorajszym inspektor pracy p. Wyrzykowski porozumiewał się telefonicznie w sprawie zatargu z radcą Roszkowskim w ministerstwie pracy i o. sp., prosząc o interwencję w ministerstwie przemysłu i handlu celem zlikwidowania zatargu i zapobieżenia katastrofalnym skutkom, jakie może za sobą pociągnąć strejk pracowników w elektrowni. (b)

Kolejka Łódź-Tomaszów.

Co o niej mówią w ministerstwach.

Onegdaj bawił w Warszawie w sprawie budowy kolejki Łódź—Tomaszów wiceprezydent Wojewódzki wraz z inżynierem Brzozowskim.

W ministerstwie kolei żelaznych wiceminister dr. Eberhardt po omówieniu i uzgodnieniu niektórych punktów umowy, oświadczył, iż koncesja zostanie magistratowi wkrótce wydaną i miasto będzie mogło przystąpić do realizacji planów budowy kolejki.

W ministerstwie skarbu tematem obrad była sprawa udziału rządu w dochodach kolejki, przyczem skonkretyzowano cały szereg punktów.

O ile obecnie nie zajdą jakieś nadspodziewane trudności, zostaną niedługo rozpoczęte roboty dookoła budowy wyżej wspomnianej kolejki. (b.)

—XX—

P. Bajda obiecuje.

Miasto w walce z drożyzną.

Co uzyskali w Warszawie przedstawiciele wydziału handlowego magistratu.

W tych dniach bawili w Warszawie ławnik wydziału handlowego p. Muszyński, oraz dyrektor tegoż wydziału p. Lauterbach celem odbycia konferencji z komisarzem drożyźnianym p. Bajdą i przedłożenia mu postulatów aprowizacyjnych m. Łodzi.

Przedstawiciele magistratu zwrócili m. in. uwagę na upośledzenie Łodzi pod względem rządowego przydziału cukru, który to przydział wynosi stosunkowo tylko 50 proc. ilości cukru, otrzymywanej przez Warszawę.

P. komisarz Bajda przyrzekł sprawę tę poruszyć na najbliższem posiedzeniu komitetu repartycyjnego w Poznaniu i uzyskać powiększenie przydziału cukru dla Łodzi, przyczem powiększonoby odpowiednio ilość przydzielanej faryny, jako gatunku tańszego i dostępniejszego dla szerokich mas ludności.

Co się tyczy zaopatrywania miast w opał, komisarjat nadzwyczajny do walki z drożyzną zamierza sprawę tę powierzyć Tow. aprowizacji miast, któreby dostarczyło artykułów opałowych przedstawicielstwom handlowym magistratów i kooperatywom, korzystającym z 30-dniowego kredytu.

W sprawie zbożowej komisarjat starać się będzie o dalsze utrzymanie Głównego urzędu zbożowego w Poznaniu oraz o zapewnienie miastom 30-dniowego kredytu na zakup mąki. Przedstawiciele Łodzi zgłosili gotowość otrzymywania zamiast mąki — zboża, które na miejscu oddawane byłoby do przemiału.

P. ławnik Muszyński położył również nacisk na konieczność udzielenia miastom poważnych kredytów drożyźnianych, co pozwoliłoby powiększyć kapitały obrotowe wydziałów handlowych i stałoby się temsamem potężną bronią dla skutecznej walki z szalejącą drożyzną. Traktując sprawę tę nader przychylnie, p. komisarz Bajda prosił przedstawicieli m. Łodzi o wystąpienie z odpowiednim wnioskiem, przyczem obiecał, że postulaty kredytowe Łodzi popierać będzie usilnie przy decydowaniu ich przez czynniki miarodajne.

Kurs polonistyczny dla wojskowych. Z dniem 1 września zostanie uruchomiony w Łodzi wieczorowy kurs polonistyczny dla wojskowych, celem umożliwienia podlegającym egzaminowi z nauk o Polsce przygotowanie się do tegoż.

Na kierownika kursu powołany został prof. Aleksander Kappes. (p)

Postępowanie ze zgłaszającymi dezerterami. W związku z amnestją do oddziałów zgłaszają się liczni dezerterzy oraz uchylający się od stawiennictwa do poboru popisowi.

Ci ostatni podlegają sądom cywilnym, a natomiast dezerterom o ile przed dn. 30 marca r. b. zbiegli, bądź z oddziałów, bądź jeszcze przed wcieleniem do nich, lecz już po uznaniu przez komisje przeglądowe za zdatnych do służby w wojsku i stawili się dobrowolnie do służby lub zostali ujęci przez władze bezpieczeństwa przed dn. 24 sierpnia b. r. zostaje dokonane przez nich przestępstwo, o ile nie zbiegli zagranicę.

Wobec tego dobrowolnie powracający lub doprowadzanych popisowych należy oddać do dyspozycji cywilnych władz rządowych, o powrocie zaś dezertera zawiadomić należy władze, które otrzymały doniesienie karne. (p)

Po krótkich lecz ciężkich cierpieniach rozstał się z tym światem mój najukochańszy mąż, nasz ojciec, dziadek i teść, przeżywszy lat 59,

B. P.

IZAK SZPERLING

Kupiec m. Łodzi.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok nastąpi w niedzielę dn. 19 sierpnia r. b. o godzinie 1-ej popoł. z domu żałoby przy ul. Piotrkowskiej 120.

O czem zawiadamiają pogrążeni w nieutulonym żalu

Żona, dzieci, wnuki i wnuczki.

Zatarg magistratu z pracownikami.

Możliwość bezrobocia urzędników komunalnych.

Onegdaj w lokalu klasowego związku pracowników miejskich odbyło się posiedzenie zarządów wszystkich trzech związków.

Omawiana była sprawa niewypłacenia przez magistrat pracownikom pensji, zaległych za lipiec, jak również i nieuregulowania pensji za sierpień.

Na konferencji delegaci związków podkreślili również, iż urzędnicy miejscy otrzymali za lipiec o 20 proc. mniej, niż się im należało i sprawa ta była przedmiotem pertraktacji z magistratem.

Różnicę tę otrzymali również pracownicy gazowni i elektrowni i pracownicy miejscy rezygnować z niej nie mogą.

Magistrat na konferencji oświadczył, iż kategorycznie odmawia wypłacenia tej różnicy, ponieważ jeszcze nie ma oficjalnego wyniku rewizji obliczeń lipcowych.

Sprawozdanie to wywołało ożywioną dyskusję, podczas której członkowie zarządów domagali się od magistratu wypłacenia należne im 20 proc. za lipiec i dalszych poborów.

O ileby magistrat żądaniom pracowników nie uczynił zadość, wówczas, zdaniem mówców, należy przystąpić do bezrobocia.

Ponieważ termin uwzględniania żądań pracowników upłynął w dniu 17 b. m., odbędzie się jeszcze jedno posiedzenie zarządów związków, na którem uchwalony zostanie sposób prowadzenia dalszej akcji. (b.)

Konferencja z prez. Cynarskim.

Wobec ostrego wystąpienia związków pracowników miejskich w sprawie niewypłaconych zaległych pensji, odbyła się wczoraj w magistracie konferencja, w której brali udział przedstawiciele wszystkich trzech związków.

Na wstępie prezydent Cynarski oświadczył, iż wobec otrzymania przez miasto kilku miljardów marek na poczet pożyczki państwowej, magistrat przystąpi częściowo do uregulowania pensji pracowników.

Jednakże narazie pracownicy otrzymają w poniedziałek samą podwyżkę t. j. 45 procent za sierpień, a w ciągu tygodnia będzie im wypłacana pensja za sierpień.

Przedstawiciele pracowników po pewnej dyskusji zgodzili się na tę propozycję, jednakże domagali się, by w przyszłości pensje urzędników wypłacane były punktualnie każdego piątego.

W odpowiedzi magistrat oświadczył, iż takiego przyrzeczenia dać nie może, gdyż niewiadomo kiedy miasto otrzyma tą pożyczkę, tak, że punktualna wypłata pensji rozpocznie się dopiero w październiku.

Na tem konferencję zakończono. (b)

Pożyczki dla miast.

Jak min. skarbu pomagało finansowo samorządowi.

Warszawski koresp. „Republiki" telef.

Jakkolwiek ustawa o finansach komunalnych została już uchwalona, to jednak przewidywane w niej źródła dochodowe przysporzą niezbędnych środków ciałom samorządowym dopiero pod koniec r. b.

Wobec tego ministerjum skarbu zmuszono było udzielić w ciągu r. b. ciałom samorządowym pomocy finansowej.

Pomoc ta wyraziła się w cyfrach następujących: Warszawa otrzymała tytułem pożyczki 22 i pół miljarda mkp., tytułem zaliczek na wpływy z podatku dochodowego, względnie przemysłowego 23 miljardy mkp.

Inne miasta Rzeczypospolitej polskiej otrzymały razem 12,3 miljardów mkp. Starostwa krajowe b. dzielnicy pruskiej otrzymały 5,5 miljardów mkp. Wydziały powiatowe w Małopolsce tytułem zaliczek na dodatki do podatków 7,1 miljardów mkp.

—o—

O dach nad głową dla Melpomeny.

P. Celmajster jest uparty, a magistrat niezaradny

W dniu wczorajszym odbywały się w magistracie w dalszym ciągu pertraktacje w sprawie gmachu teatralnego.

Jak wiadomo, p. Celmajster żądał czynszu w wysokości 8000 złotych miesięcznie, podczas, gdy magistrat, aczkolwiek w zasadzie żadnych umów w złotych podpisywać nie chce — ze względu na to, iż wpływy magistrackie również w złocie nie są zagwarantowane, jednak w tym wypadku zaproponował 2000 złotych miesięcznie.

Jak piorun z jasnego nieba spadła na p. Celmajstra uwaga przedstawiciela prezydjum magistratu, że żądanie przez... tak wysokich czynszów zamści się na... w formie podatków dochodowego, ob... towego, majątkowego i innych, gdyż o... nja publiczna domagać się będzie wy... kiego opodatkowania obywatela, pob... jącego tak wielkie wynagrodzenie.

Ostatecznie p. Celmajster zaproponował 6000 złotych komornego i aczkolwiek wczorajsza konferencja żadnych rezultatów nie dała, to jest nadzieja, iż miasto nie będzie narażone na zlikwidowanie teatru. (b)

WYKRYCIE SYSTEMATYCZNEJ KRADZIEŻY W FABRYCE LANDAUA.

Już od dłuższego czasu administracja fabryki Landaua, przy ul. Karola 17 zaobserwowała systematyczną kradzież przędzy. Pomimo zarządzonej ścisłej obsewacji nie udało się pwaść na trop sprawców.

Przypadkowo w dniu wczorajszym został zatrzymany Pigoła Lejba, zam. przy ul. Zgierskiej 76, który niósł w worku dwie paczki przędzy.

Aresztowany Pigoła nie mógł się wytłómaczyć z pochodzenia tej przędzy Zachowanie się Piguły, a zwłaszcza zaproponowanie przez Pigułę pół miljona marek łapówki zbudziło poważne podejrzenie, to też wszczęto energiczne śledztwo, które wykazało, że przędzę tę Piguła nabył u niejakiej Antoniny Skibińskiej, zam. przy ul. Zamenhofa 18 która pracowała w wyżej wymienionej fabryce. Dalsze śledztwo w toku. p.

Baczność, właściciele mieszkań z balkonami!

Złodzieje sprawiają już sobie garderobę na zimę.

Do mieszkania Włodarskiego (Al. Kościuszki 30) dostali się ubiegłej nocy złodzieje, którzy skradli tam garderoby na sumę 50 miljonów marek.

Złodzieje wdrapali się po linie na balkon, następnie wycięli szybę w oknie i tą drogą dostali się do mieszkania.

Ten sposób okradania ma obecnie wśród złodziei olbrzymie powodzenie, to też właściciele mieszkań z balkonami winni się mieć na baczności.

—o—

Nr. 220

REPUBLIKA

19 SIERPNIA 1923

Nadzieje niemieckie na obcych i swoich.

Niedawno pisaljśmy o gospodarczym stanie Niemiec i o tęsknocie do dyktatury, która przenika tam wszystkich od skrajnej prawicy do skrajnej lewicy. Aby otrzymać dokładny obraz dzisiejszych stosunków, należy uzupełnić go jeszcze rzutem oka na niemiecką politykę zagraniczną, ponieważ dokoła niej właśnie oscylują wszystkie problematy wewnętrzne.

Do niedawna we wszelkich dyskusjach politycznych łączyło się nieomal nierozdzielnie Niemcy i Rosję. Dziś rusofilstwo w Niemczech zanikło. O rosjanach mówi się w sposób lekceważący, nigdy nie bierze Rosji na serjo, jako czynnika politycznego, natomiast wszystkie nadzieje zwrócono w stronę Anglji. Niemcy nie przypuszczają, aby Anglja czuła do nich specjalną sympatję, ale wiedzą oni dobrze że rynek niemiecki jest potrzebny dla handlu i przemysłu angielskiego. Z drugiej strony znają oni historycznie konkurencję pomiędzy Anglją i Francją o hegemonję europejską. Wszystkie te względy wzbudziły w niemcach nadzieje na poparcie angielskie. Co się tyczy Francji, to niemcy uważają, że Francja coute que coute chce doprowadzić do uregulowania długów międzysojuszniczych łącznie z kwestją reperacyjną. Zdaniem Niemiec Francja przewiduje dwie ewentualności.

Jedną z nich jest rewolucja w Niemczech. W tym wypadku Anglja byłaby zmuszona prosić Francję o zaprowadzenie porządku w Niemczech, a przy tej okazji Francji udałoby się nietylko uregulować sprawę długów międzysojuszniczych, ale i nawet doprowadzić do oddzielenia prowincji Renu i Ruhry od Rzeszy niemieckiej.

Drugą ewentualnością jest, że Anglja, poszkodowana w swym handlu i przemyśle przez okupację Ruhry, ponieważ dostawy węgla angielskiego do Niemiec nie pokrykają szkód, które handel i przemysł angielski ponosi w innych dziedzinach, zdecyduje się drogą pertraktacji zlikwidować kwestję długów międzysojuszniczych wspólnie z kwestją długów reperacyjnych w myśl postulatów francuskich.

Niemcy dziś nie wierzą, że te obliczenia francuskie mogą się sprawdzić; przypuszczają oni raczej, że może dojść do ostrej walki angielsko-francuskiej na polu międzynarodowym, gdzie obie strony będą musiały sobie wzajemnie porobić ustępstwa, aby dojść do porozumienia. Niemcy uważają bierny opór w Ruhrze za argument dla Anglji na korzyść Rzeszy w chwili pertraktacji angielsko-francuskich. Zostali oni w przekonaniu tem wzmocnieni przez mowy poszczególnych angielskich polityków, np. Balfour'a, który ostatnio nawoływał do powrotu ku polityce Lloyd George'a, polegającej na ekonomicznem wzmocnieniu Niemiec, pozostawiając im do eksploatacji Rosję. Podobnież oświadczenie Mac Kenny, że Anglja będzie dalej prowadziła aktywną politykę i że Niemcy mogą dalej liczyć na jej poparcie finansowe, zrobiło ogromne wrażenie, nie bacząc na jego zrzeczenie się wstąpienia do gabinetu.

Dlatego też Niemcy uważają, że muszą wytrwać do końca i że wszelkie ich osłabnięcie w kwestji biernego oporu w Ruhrze byłoby samobójstwem politycznem, prowadzącym do oddzielenia Nadrenji od Rzeszy.

Polityka taka jednak wymaga ogromnych poświęceń i to nie na krótką metę. Ogólnie tedy słyszy się w Niemczech, że tylko dyktator o żelaznej woli może ją skutecznie przeprowadzić.

Nowy gabinet nie zdaje się jeszcze być gabinetem tej dyktatury; jest on zdaje się tylko gabinetem przejściowym.

Dla Polski jest to moment nader niebezpieczny. Głupstwem jest mówić o rozbrojeniu Niemiec: **naród, który w ostatnich 4 latach podwoił i potroił nawet swój przemysł, nie może być wogóle rozbrojony, bo w parę tygodni jest on w stanie te zbrojenia nadrobić.** Nie powinniśmy więc dać się łudzić pięknym słowom propagandy międzynarodowej, głoszącej, że Niemcy są słabe i nic zrobić nie mogą. Dostatecznie było zobaczyć wzlot sokołów niemieckich, którzy w Monachjum nazywają się „Turnverein"em. Na wzlot ten zjechało 250,000 wydelegowanej młodzieży z prowincji nieokupowanych, ponieważ z dzielnic okupowanych przybyć nie pozwolono. Jeśli na zjazd przybyło 250,000 młodzieży, to nie przesadzimy, jeżeli oszacujemy dość Sokołów niemieckich na miljon członków. Są to kadry wyćwiczonego, wygimnastykowanego i wytrenowanego wojska. Przy istniejącej liczbie oficerów, wyrobionych przez wojnę światową, Niemcy są dziś jeszcze groźnym przeciwnikiem na wypadek konfliktu, szczególnie gdyby w chwili zbrojnej akcji — co jest prawdopodobna, — byli poparci przez Rosję. Dlatego więc obecny moment jest nader niebezpieczny.

Nasz obóz nacjonalistyczny ma na to jedną radę: Polska musi być uzbrojona od stóp do głów przeciw Niemcom. Musimy odpowiedzieć na to: uzbrojeniem i materjałem nigdy nie sprostamy Niemcom, ponieważ wogóle nie jesteśmy krajem uprzemysłowionym w znaczeniu wojennym. Ostoja nasza jest tylko w polityce. Winniśmy mądrą zagraniczną polityką nie dopuścić do tego, aby nas można było wystawiać na pierwszy ogień i abyśmy w dyplomatycznej walce pomiędzy Anglją a Francją byli użyci jako straszaki. Tym bowiem razem walka może zakończyć się faktycznie zbrojnym konfliktem pomiędzy Niemcami a Francją i ten, kto da się w tym wypadku wystawić na pierwszy ogień, nie przypuszczając nawet, że walka może rzeczywiście stać się poważną, ryzykuje o wiele więcej, niż sam sądzi. Nawet jeżeliby Francja w tym konflikcie — co jest pradopodobne — zwyciężyła, to nam, Polakom, trudno byłoby powetować straty, którebyśmy przy tej konjunkturze ponieśli.

MAURYCY IGNACY POZNAŃSKI

Na bliższa wojna światowa.

Podczas gdy wodzireje polityki europejskiej, odurzeni egoizmem narodowym, nie rozumieją, że pokój światowy jest zachwiany w Ameryce, znajdują się ludzie, którzy zdają sobie sprawę z tego niebezpieczeństwa. Znamienny artykuł na ten temat zamieszcza czasopismo amerykańskie „The Nation" pod wymownym nagłówkiem „The next war" (najbliższa wojna). Autor omawia międzynarodową sytuację polityczną i ekonomiczną i wyciąga wniosek, że jeżeli w rychłym czasie nie zajdzie w stosunkach jakaś gruntowna zmiana, to bezwarunkowo powtórzą się krwawe wypadki dopiero co przeżytej wojny światowej, w jeszcze okropniejszem wydaniu.

Przechodząc do szczegółów, autor zaznacza, że jakkolwiek Anglja i Francja nazywają się jeszcze aljantami i udają przed połową świata wspólne działanie, w rzeczywistości stosunki między niemi są naprężone. W swem współzawodnictwie w powietrzu usiłują one nieraz ukrywać fakt, że wzajemnie się prześcigają w budowaniu aeroplanów, zapomocą których zamierzają oni wzajemnie się zwalczać. Znajdują się one względem siebie w takim samym stosunku jak Anglja i Niemcy przed wojną światową. Cóż bowiem innego mogło oznaczyć oznajmienie Baldwina: „Siła napowietrzna brytyjska musi osiągnąć należytą potęgę, celem obrony ojczyzny, ażebyśmy byli gotowi do odparcia napaści ze strony najsilniejszego mocarstwa napowietrznego w pobliżu naszego kraju"?

Zapowiedziany przez Baldwina zamiar doprowadzenia potęgi napowietrznej W. Brytanji z 18 do 52 eskader, czy do ilości potrójnej, jest wyraźnem wyzwaniem pod adresemFrancji, gdyż zapowiedź ta nie jest zwrócona przeciwko żadnemu innemu mocarstwu. Francja to przyznaje i odpowiada na to w ten sam sposób. Znajdujemy się znowu w zatrutej atmosferze, która sprawiła, że niedawno temu wojna europejska stała się nieuniknioną. Stoimy przed groźnem niebezpieczeństwem powtórzenia się dopiero co przeżytych krwawych zapasów.

Nietylko w powietrzu przygotowuje się Anglja do najbliższej wielkiej wojny. Pracuje ona także nad punktem oparcia dla swojej olbrzymiej floty morskiej w Syngaporze, co skierowane być może tylko przeciwko Japonji. Dla Japonji oznacza to to samo, co ufortyfikowanie zatoki kilońskiej przez Niemcy oznaczało niegdyś dla Anglji. Zapewne w odpowiedzi na to, Japonja flirtuje z Rosją sowiecką. Gra sił w Chinach idzie w tym samym kierunku. Rząd brytyjski zażądał, by mógł trzymać pod swoją strażą kolej Tiensin-Pukow. Tendencja tego pragnienia jest jasna. Chiny, rozdarte przez waśnie wewnętrzne, dążą do tego, by dojść w ciągu niewielu lat do nowoczesnego upprzemysłowienia i do zachodniego parlamentaryzmu demokratycznego. Stawiają one sobie zadania, do spełnienia którego państwom zachodnim potrzebne były stulecia. Narazie Chiny leżą, jak trup na równinach Azji, a mocarstwa zachodnie tudzież potęgi finansowe pośród narodów czekają, jak żarłoczne sępy, by się na tego trupa rzucić. Chwilowo tylko trzymane są one w szachu z powodu wzajemnej zazdrości. Jest to stara historja — dzieje Maroka, kolej bagdadzkiej, podziału Afryki, a końcem tej pieśni jest wojna.

Niemcy i Austrja są całkowicie rozbrojone, Węgry i Bułgarja częściowo. Rosja ma mniej żołnierzy niż przed wojną, — natomiast Europa posiada obecnie więcej ludzi pod bronią, niż w r. 1914. kiedy Europa stanowiła obóz zbrojny. Francja, która nie jest zdolna do płacenia procentu od swych własnych długów, a nawet nie może płacić przedsiębiorcom za odbudowę własnych zniszczonych prowincji, Francja, która w rozpaczy przemawia za jak najwyższą sumą odszkodowań, ta sama Francja pożycza Polsce 400 miljonów franków (? już cofnęła, przyp. Red.), Rumunji 100 miljonów i utrzymuje poselstwo militarne w Czechosłowacji. A te młode mocarstwa, które dopiero w końcu wojny powstały, utrzymują stosunkowo większe armje, niż ich imperjalistyczni poprzednicy. Nawet Ameryka posiada większą armję niż przed wojną i stale jest popychana do wzmacniania tej armji.

Tylko nowy duch w stosunkach międzynarodowych, konkluduje autor, może ocalić świat od nowej katastrofy. Dopóki Francja czuje się obrażoną, gdy papież lub rząd brytyjski popierają propozycję Hughesa, by zdolność Niemiec do płacenia odszkodowań zrewidować przez rzeczoznawców, dopóki nawet Liga narodów wyklucza Niemcy i Rosję od równości z mocarstwami sojuszniczemi, w Radzie światowej, dopóki mocarstwa frymarczą naftą, gdy chodzi o obronę Armenji, — nie ma żadnej podstawy do optymizmu na punkcie dalszego rozwoju świata. Tylko poddanie wszystkich sporów państwowych międzynarodowemu trybunałowi rozjemczemu, jak zaproponował niedawno zmarły Harding, może obecnie uregulować wszystkie sprzeczności. Widoki na taki sąd są narazie rozpaczliwie nieznaczne. Mimo to są oznaki, że dalszy rozwój świata zostanie skierowany tylko na tę drogę. Momentem przełomowym dla tego rozwoju jest, zdaniem autora, wzrastające umiędzynarodowienie kapitalizmu. Moment ten wymaga natarczywie innego uregulowania stosunków międzynarodowych, niż przez wojnę".

Tyle burżuazyjno-liberalna „The Nation".

Charakterystycznem jest, że podobny pogląd wypowiada medjolańska „Giustizia", organ umiarkowanej partji socjalistycznej we Włoszech.

„Pomimo nader poważnej chwili — czytamy tam — i ponurej przepowiedni Cuna, wierzymy, że w najbliższym czasie rozjaśni się widnokrąg skrą nadziei. Wszystkie interesy materjalne i moralne całego świata znajdują się w sprzeczności z polityką francuską. Z chwilą, gdy wszędzie przeniknie świadomość, że polityka Poincarego i bloku narodowego zagraża równowadze Europy, odszkodowaniom a nawet interesom Francji, to polityka przemocy będzie musiała ustąpić miejsca polityce porozumienia, poczem droga do pokoju zostanie nareszcie otworzona." Ostatnie prądy ugodowe w Anglji, Francji i Niemczech pozwalają żywić nadzieję, że w umysłach kół kierowniczych polityki europejskiej jednakże nastąpiło pewne otrzeźwienie i że świat nie wydany zostanie na łup zagłady.

ADMONITOR.

FASZYZM NIEMIECKI OGARNIA CZECHY I AUSTRJĘ.

WIEDEŃ, 16 sierpnia — „Wiener Morgen Zeitung" donosi, że nacjonalistyczne partje niemieckie Rzeszy, Czechosłowacji i Austrji na walnem zebraniu nacjonalistycznem w Salzburgu, w którem wzięło udział 3.000 osób w tem 700 uzbrojonów od stóp do głowy, hackenkreuzlerów, postanowiły odtąd tworzyć jednolity front wszystkich nacjonalistów niemieckich bez względu w jakiem państwie się znajdują i działać wspólnie pod hasłem obrony ojczyzny niemieckiej.

JORDAŃSKIJ — POSŁEM SOWIECKIM W RZYMIE.

PAT. — RZYM, 17 sierpnia — Polradjo. Pełnomocnik rosyjski Jordańskij wręczył 14 sierpnia Mussoliniemu listy uwierzytelniające w imieniu związków republiki sowieckiej.

MILITARYZM W ROSJI.

PAT. — RYGA, 17 sierpnia. — Z Moskwy donoszą, iż rosyjski centralny komitet wykonawczy wydał dekret w sprawie sformowania tak zwan. oddziałów wojsk terytorjalnych, które istnieć mają obok armji linjowych. Dekret wprowadza również powszechne ćwiczenia dla młodzieży szkolnej.

Spadek kursu akcji.

Niewiadome przyczyny i rozliczne teorje. Spekulacja kombinowana walutowo-akcjowa. — Z pogłosek giełdowych.

Przyczyny? Niewiadome. Domysły i teorje? Jest ich bardzo wiele. Nikt jednak nie zbadał nigdy tajemnic giełdy, tego wielkiego splotu gospodarczych przyczyn i skutków, ludzkiej psychiki poszczególnej i masowej. Akcje od kilku dni „zeszły na psy" po wielkiej haussie, jakiej byliśmy ostatnio świadkami.

Charakterystyczną cechą giełdy była chwiejność, niezdecydowanie, a po części nawet pewna powściągliwość w czynieniu większych zakupów, co, naturalnie musiało ujemnie wpłynąć na kształtowanie się kursów.

Na naszej giełdzie grasuje pewien rodzaj wyrafinowanych spekulantów, którzy starają się sztucznie wywołać zniżkę zapomocą najrozmaitszych pogłosek, po większej części pozbawionych wszelkiej realnej podstawy.

Sugestjonowane temi pogłoskami nieuświadomione jednostki, w przypuszczeniu, iż zniżka przybierze większe rozmiary, starają się za wszelką cenę wyzbyć posiadanych akcji, przez co tylko powiększają niczem nieuzasadnioną panikę. W dniach ostatnich, wskutek niepokojących wieści z Berlina i Gdańska, a w dodatku przy silnie odczuwanym braku rozporządzalnej gotowizny, mało orjentujący się w sytuacji posiadacze akcji rzucili na rynek pokaźną ich ilość, zwłaszcza „ciężkich", jak np. Cukrowe, Węglowe, Ostrowieckie i Włókiennicze.

W naszych warunkach krach giełdowy jest rzeczą bardzo prawdopodobną. Masy drobnych graczy, nieobznajmionych zupełnie ze sprawami gospodarczemi, dają się zastraszyć bardzo łatwo. Przy tej okazji „grubsze ryby" łatwo wyłudzają z rąk ludzi skromne ich mająteczki i oszczędności, lokowane w akcjach.

Bardzo zły wpływ na giełdę wywarło ograniczenie obrotów.

Nawet giełdy stare, z wyrobioną tradycją, jak wiedeńska, reagują zniżką na wszelkie przerwy świąteczne.

Tymczasem u nas mędrcy naszej rady giełdowej do wypoczynku przymusowego w środę dodali teraz przymusowy wypoczynek w sobotę. Robi to z niedzielą dwa dni przerwy w obrotach giełdowych oficjalnych.

Oczywista, taka przerwa utrudnia kalkulacje i rozmajte kombinacje tembardziej, że człowiek, obracający pieniędzmi, nie może pozwolić obojętnie na to, że jego kapitał świętuje trzy dni w tygodniu.

Pozatym w sferach giełdowych zwracają uwagę na zależność rynku akcjowego od dewiz. Jak doniósł niedawno „Express Wieczorny", P. K. K. P. rzuciło w ciągu trzech dni na giełdę przeszło 600,000 dolarów, aby załamować nagłą zwyżkę walut wysokocennych. Wiemy z doświadczenia, że interwencje tego rodzaju nie są długotrwałe, bo wyczerpują szybko skarb, a po nich następuje haussa walutowa. Spekulanci, nauczeni doświadczeniem z maja i czerwca, gdy dolar skoczył z 50 tys. na 100 i 150 tys., całą siłą rzucają się znów na waluty i wyrzucają na rynek masy akcji.

Nie ma to jednak nic wspólnego z prawdziwą wartością akcji.

Dalej — panikę wywołują często zainteresowani wielcy akcjonarjusze, którzy chcą skompletować sobie tanim kosztem swe „pakiety".

O Warszawskiem tow. kopalni węgla mówią, iż spadek akcji jest jakby umyślny. Ofiarowywane są sztuki wielkie, zbiorowe — 50 akcji, które nie znajdują nabywców i dlatego kursy spadają, choć... węgiel drożeje. Nie wierzymy w tej pogłoski, boć kopalnie są w rękach silnych, nie życzących sobie zdemokratyzowania akcji i nie wypuszczających zapewne przez to sztuk małych: czy nie tak?

Tyle o rzeczach ogólnych. Ze rzeczy szczególnych trzeba zaznaczyć pogłoski, że akcje fabryki mydeł toaletowych kosmetyków i wyrobów perfumeryjnych Wildt i S-ka, (dawniej Ryszard Wildt) w najbliższym czasie, biorąc przykład z niedawnej haussy Pulsa, podążą w kierunku zwyżkowym.

Fabryka rozwija się bardzo pomyślnie. Krążą też ugruntowane pogłoski o projektowanej fuzji i o zasileniu przedsiębiorstwa znacznemi kapitałami obrotowemi.

Ogromne zainteresowanie wzbudza elektrownia w Pruszkowie, po długim czasie zastoju. Notowania niegiełdowe, lecz prywatne są około 70,000.

Jednakże były czasy niedawne, gdy nowe emisje tego papieru po 600 marek nie udawały się i nie wielu ludzi wykupywało ten papier, bo można było wtedy na mieście i giełdzie nabywać niżej 600 mk. Malkotenci żałują po niewczasie. Nowa emisja tylko co skończona cała pokryta, acz wielokrotnie droższa.

„Elektrownia w Pruszkowie" jest częścią tow. „Siły i Światła". Jak pogodzić, iż kurs rozbudowującej się „części" nie odpowiada całości i że emisja całości, t. j. „Siły i Światła" nie obejmuje części?

Dylemat nie rozjaśniony a ciekawy.

Nowy gabinet niemiecki.

Poseł v. Raumer (ludowiec) Min. gospodarki.

Poseł Schmidt (socjalista) Min. odbudowy.

Poseł dr. Oeser (demokrata) Min. komunikacji.

Pos. v. Rodbruch (socjalista) Sprawiedliwość.

Poseł dr. Sresemann (ludowiec) Kanclerz.

Poseł dr. Gessler (demokrata) Min. obrony krajowej

Dr. Luther (bezpartyjny) Min. aprowizacji.

Poseł prof. dr. Hilferding (socjalista) Min. finansów.

Poseł dr. Brauns (centrum) Min. pracy.

NASZE FABRYKI WŁÓKNISTE ZDOBYŁY WEWNĘTRZNY RYNEK POLSKI.

Dzienniki wiedeńskie skarżą się, że fabryki wyrobów włóknistych w Wiedniu panowały przed wojną wszechwładnie na rynku galicyjskim.

Teraz jest ów rynek dla fabryk wiedeńskich tej branży stracony. Wyparły go stamtąd całkowicie fabryki polskie, które rozmiarami i rozmachem górują nad fabrykami austrjackiemi.

KONFERENCJA BANKÓW PAŃSTWOWYCH.

Jak wiadomo, w Polsce istnieje aż 11 banków państwowych.

Rzecz jasna, że taki nadmiar instytucji pieniężnych państwowych ze szkodą dla skarbu państwa rozdrabnia energję i fundusze skarbowe, a przedewszystkiem niesłychanie powiększa koszta handlowe.

Otóż p. Stanisław Kauzik przed swojem ustąpieniem ze stanowiska dyrektora departamentu z ministerjum skarbu złożył p. ministrowi Lindemu i radzie ministrów projekt unifikacji tych banków państwowych.

Dzięki połączeniu banków pokrewnych Polska — zamiast 11 banków państwowych — miałaby tylko 3 banki tej kategorji.

Należy się spodziewać, że mimo ustąpienia p. Kauzika, czego ze stanowiska interesów państwowych należy żałować, ta unifikacja banków państwowych przyjdzie do skutku.

Przed III Targami Wschodniemi.

ULICZNA REKLAMA ŚWIETLNA TARGÓW WSCHODNICH W BUKARESZCIE.

Staraniem konsulatu polskiego w Bukareszcie odbywa się w ciągu b. m. codziennie reklama świetlna targów wschodnich, na głównej ulicy w Bukareszcie. Wyświetlane są na specjalnym ekranie przezrocza z widokami najbardziej interesujących momentów z dotychczasowych targów wschodnich.

TARGI WSCHODNIE NA FILMIE.

W celu pokazu pracy i rozwoju naszego przemysłu powstała w Warszawie specjalna wytwórnia filmowa „Sylwafilm", która przystąpiła już do zdejmowania wnętrz i ruchu wszystkich najważniejszych fabryk, zakładów przemysłowych, kopalń górniczych i hut, oraz innych warsztatów pracy polskiego przemysłu. Filmy te będą wyświetlane w biały dzień na placu wystawowym targów wschodnich i dadzą w ten sposób kupcom zagranicznym faktyczne pojęcie o wielkości polskiego przemysłu. Obraz pracy polskiej wyświetlany będzie następnie na ekranach całego świata.

20 FIRM ALGIERSKICH NA III TARGACH WSCHODNICH.

W ramach zbiorowej wystawy grupy francuskiej na III targach wschodnich zorganizowała izba handlowa w Algierze pododdział algierski, do którego wchodzi 20 firm reprezentujących najbardziej charakterystyczne gałęzie eksportowego przemysłu algierskiego. Eksponaty obejmują: wina algierskie, herbatniki, łyka i włókna roślinne, sierść kozią, wełnę surową i oczyszczaną, wosk, drzewo korkowe, oliwę, tytuń i papierosy, próbki minerałów, następnie zaś broszury, druki statystyczne i tablice ilustrujące stosunki przemysłowe, handlowe i przyrodnicze w Algierze.

ZAINTERESOWANIE TARGAMI NA BAŁKANIE.

Zastępstwo targów wschodnich na kraje bałkańskie (Tow. dla importowego i eksportowego handlu Societe Commerciale Balcanique w Salonikach) donoszą, że po rozesłaniu materjałów propagandowych wszystkim greckim izbom handlowym i opublikowaniu wiadomości o targach wschodnich w prasie greckiej wpłynęły liczne zapytania o warunki, wskazówki i informacje, w sprawach uczestnictwa w III targach wschodnich świadczące o dużem zainteresowaniu w bałkańskich sferach przemysłowych i kupieckich.

ZBIOROWE WYCIECZKI NA TARGI WSCHODNIE.

W ostatnich dniach wpłynęły liczne zapowiedzi zbiorowych wycieczek z zagranicy i z kraju na III targi wschodnie. Poselstwo polskie w Brukseli zapowiedziało na otwarcie III targów wschodnich przybycie delegacji kupiectwa belgijskiego w liczbie 12 członków. Równocześnie został zarząd targów wschodnich oficjalnie zawiadomiony przez Towarzystwo przyjaciół Francji we Lwowie, że na dnie 7—10 września przyjeżdża na targi wycieczka francuska profesorów i studentów w liczbie 80 osób.

Z RYNKU AKCYJNEGO.

Trwająca od kilku dni zniżka na rynku akcyjnym wywołała liczne, nieraz zupełnie ze sobą sprzeczne komentarze. Wiedząc, jakie zainteresowanie budzi ta sprawa wśród szerokich sfer posiadaczy akcji, zasięgnęliśmy informacji u miarodajnych czynników, z któremi z naszymi czytelnikami się dzielimy.

Z powodu małego do niedawna jeszcze przydziału dewiz dla naszych sfer gospodarczych, poczęły te właśnie sfery nabywać w wielkich ilościach akcje, chcąc uchronić się od dewaluacji. Ta lokata była oczywista pomyślana jako krótkoterminowa. Korzystając dzięki obecnej polityce interwencyjnej PKKP, która rzuca na rynek większe sumy dla obniżenia kursu dewiz, z możności pokrycia w obecnej chwili swego zapotrzebowania dewiz, wyzbywają się te sfery swych akcji, czem tłumaczy się znaczna podaż w ostatnich dniach.

Wiadomości sportowe

Ostatni dzień zawodów sportowych D. O. K. № IV.

[Czw]arty dzień zawodów z dn. 13 b. m.

Bieg szturmowy 400 metrów.

Brały udział drużyny: 25 p. p., 27 p. [...], 28 p. S. K., 31 p. S. K., — 2 nagrody.

1) Drużyna 31 p. S. K., kap. Zybała, [...]rz. Szyrwiel, st. strz. Kanad, st. strz [...]ki, st. strz. Anacki (czas 2 m. 08 [...]nd).

2) Drużyna 28 p. S. K. plut. Dolacin[...], st. strz. Jędrzejewski, st. strz. Anu[...]kiewicz, st. strz. Aleksiejczyk, strz. [...]zała (czas 2 m. 20.³/₅ sek).

Pięciobój atletyczny (Olimpijski).

Brały udział: 25 p. p., 27 p. p., 4 p. [...]., 18 p. p. Razem uczestników 7. Pięciobój atletyczny (Olimpijski) składał się [z biegu] płaski 200 metrów, skok w dal o rozbiegu, bieg płaski 1500 metrów, rzut [dysk]iem, rzut oszczepem. — 5 nagród.

1) Sierż. 18 p. p. Dudek Józef,
2) Por. 4 p. sap. Wahren,
3) Szt. sierż. 25 p. p. Kędzierski,
4) Sierż. 18 p. p. Sikierski,
5) Sierż. 25 p. p. Krówka.

Trójskok.

Brały udział: 25 p. p., 7 pap., 28 p. S. K., 30 p. S. K., 31 p. S. K., 4 p. sap. Razem uczestników 11. — 2 nagrody.

1) Por. 7 PAP. Konopacki,
2) por. 4 p. sap. Skierczyński.

Skok w dal z rozbiegu.

Brały udział: 25 p. p., 7 PAP., 28 p. S. K., 30 p. S. K., 31 p. S. K., 10 PAP., 4 p. sap., 18 p. p., 37 p. p. Razem uczestników 17. — 3 nagrody.

1) Por. 4 p. sap. Skierczyński,
2) por. 7 PAP. Konopacki,
3) por. 4 p. sap. Wahren.

Każdy z wycieżców w głównych zawodach sportowych DOK. Nr. IV otrzymał pamiątkowy żeton. Największą ilość żetonów z pośród uczestników otrzymał pr. Konopacki 4 PAP.

Nagrody wędrowne otrzymali:

Drużyna piłki nożnej 28 p. S. K. zdobyła poraz trzeci puhar, który przeszedł na własność pułku.

Za rzut granatem do celu nagrodę wędrowną otrzymał strzelec 30 p. S. K. Wasiak.

Za bieg szturmowy 400 metrów otrzymała nagrodę wędrowną drużyna p. S. K.

Nagrody powyższe wręczył zawodnikom gen. brygady Lewszecki w towarzystwie komisji organizacyjnej zawodów, jakoto: kierownika zawodów maj. sztabu gen. Dzułyńskiego, lekarza por. Glinki, gospodarzy kap. marszałka kapt. Erbena, referenta wychowania fizycznego DOK. Nr. IV, sekretarza i sprawozdawcy por. Bragla, kierownika biegów p. Alfonsa Jessa, maj. Lewickiego, kpt. Nakonieczników, kpt. Boski, por. Gościewicza, kpt. Godakowskiego, kpt. Zabłockiego, por. Linke, por. Kompaniewicza, por. Krzemienieckiego, kapt. Zabłockiego, por. Kolca, por. Nechfilla, por Baranowskiego, por. Szymańskiego, oraz szermierza Gnoińskiego. (p)

—o—

KANIÓW—HAKOAH.

Zawody powyższe odbędą się dnia [..] b. m. o godz. 5 popoł. na boisku DOK.

Ż. T. S. „AMATORZY“ W PIOTRKOWIE.

Łódzkie Tow. Żyd. „Amatorzy“ rozegrają 2 zawody footbalowe w Piotrkowie, dnia 18 b. m. t. j. w sobotę z K. S. „Piotrkowianką“ i wniedzielę, dnia [1]9 b. m. z K. S. 25 p.

SOWIETY—SZWECJA 5:5 (2:3).

Dnia 6 b. m. rozegrano w Stokholmskim stadjonie międzyklubowe spotkanie pomiędzy reprezentantami Sowietów i Szwecji. Szwecja wystąpiła do walki w osłabionym składzie albowiem posiadała w swoim zespole tylko 3 graczy pierwszej klasy.

Rosjanie w swim pierwszem międzynarodowem spotkaniu wykazali dość dobre zgranie i nie złą technikę. Do przerwy prowadziła Szwecja w stosunku 3:2. Po zmianie boisk wkrótce rosjanie wyrównali przy stosunku 4:4.

Na kilka minut przed kańcem rosjanie z przeboju Szabojedowa zdobyli piątą bramkę. Zwycięstwo sowietów było prawie, że pewne, jednak nadzwyczaj ofiarna gra szwedów przyniosła im wyrównanie w ostatniej minucie. Wyrównywująca bramka była przyjęta entuzjastycznie przez dość licznie zebraną publiczność.

Przyjęcie drużyny sowieckiej było bardzo serdeczne.

FINLANDJA—NIEMCY 2:1 (2:1).

Pierwsze spotkanie rozegrane dnia 12 b. m. w Dreznie zakończyło się zwycięstwem Finlandji w stosunku 2:1 Do przerwy 2:1. Niemcy pomimo lepszej gry w drugiej połojwie dzięki bardzo dobrej grze obrony finlandczyków nie mogli wyrównać. Jedną bramkę strzelił do własnej siatki obrońca Niemiec Mueller.

—o—

Surowy wyrok na paskarza.

Rzeźnik został skazany za pobieranie nadmiernych cen na 5 miesięcy więzienia, miljon marek grzywny i pozbawienie prawa handlu na przeciąg roku.

Czy to odstraszy innych rzeźników.

W dniu wczorajszym pod przewodnictwem sędziego Roszkowskiego odbyła się sesja sądu dla lichwiarzy, na której rozpatrywano cały szereg spraw wytoczonych przez referat walki z lichwą, a popieranych przez p. Jagniątkowskiego.

Między innemi rozpatrywano sprawę rzeźnika, hurtownika bydła Szlamy Fryda (Nowo-Zarzewska 7) oskarżonego o to, iż pobierał nadmierne ceny, a dla usprawiedliwienia swego wilczego apetytu wystawiał fałszywe rachunki.

Wydawał on konsumentom rachunki w których liczył klg. mięsa po 10.000 mk., a pobierał w rzeczywistości mk. 11.000 i więcej.

Po przeprowadzeniu rozprawy sędzia skazał Fryda za fałszowanie rachunków na 2 miesiące więzienia, za lichwę na 4 miesiące więzienia, a wobec zbiegu kar skazał go łącznie na 5 miesięcy więzienia, miljon mk. grzywny pozbawienie prawa handlu na przeciąg jednego roku, oraz ogłoszenie wyroku w rzeźni miejskiej i w dwóch miejscowych dziennikach.

Jako środek zapobiegawczy sędzia zastosował natychmiastowy areszt.

Trzeba zaznaczyć, że orzeczenia sądu w sprawie lichwiarskiej, o ile nawet ulegają zaskarżeniu do instancji wyższej, są niezmienne i skazany przebywać musi w więzieniu do chwili ewentualnego uchylenia wyroku przez najwyższą instancję. b.

TRAGICZNY EPILOG WALKI BYKÓW

6 osób zabitych 17 rannych.

LEAFIELD, 17 sierpnia — Jak donoszą tu z Marsylji, wczoraj, podczas walki byków w Burgos, jeden z walczących byków wypadł z areny i przesadziwszy niską barjere — wpadł na przerażoną publiczność. Powstała wśród widzów nieopisana panika. Ludzie stłoczyli się na trybunie cyrku, która nie wytrzymała ciężaru i runeła. Wskutek katastrofy 6 osób zabitych, 7 ciężko i 10 lżej rannych.

ODGŁOSY SPRAWY KOMUNISTYCZNEJ BORAKSA.

W dniu 14 sierpnia sąd okręgowy pod przewodnictwem sędziego Wyżynkiewicza rozpoznał sprawę Romana Boraksa, oskarżonego z art. 154 cz. 3 K. K. o obrazę sądu na posiedzeniu sądowym w lutym r. b.

Obrońca oskarżonego adwokat Mortlak dowodził, że w słowach oskarżonego nie było cech przestępstwa.

Sąd przyczynił się do wniosku obrońcy i Boraksa uniewinnił.

Osobiste P. Bolesław Drozdowski syn Józefa, prosi nas o zaznaczenie, że nie ma nic wspólnego z osobnikiem tego samego nazwiska i imienia, zdemaskowanym na uprawianiu oszustw, o którym niedawno pisała „Republika“.

Złote dysKonto.

III.

Przemysł włókienniczy okręgu łódzkiego, jest zbytnio uruchomiony. Jeszcze raz wyjaśniamy ten termin. Znaczy to, że stopien uruchomienia, a więc również i produkcja, są większe anjżeli pozwalają na to w pierwszym rzędzie środki obrotowe zakładów przemysłowych, w drugim, normalny zbyt na rynku wewnętrznym, w końcu konkurencyjna sprzedaż zagranicę. Gospodarkę taką umożliwia teraźniejsza polityka dyskontowa, która zupełnie zgangrenizowała rynek. To, co Łódź przeżywa w tych dniach, jest chyba najlepszem potwierdzeniem naszej tezy.

A więc przystąpić należy do uzdrowienia. Nie szukajmy lekarstw daleko. Powiedzmy sobie to samo, co zresztą stwierdziły wszystkie powojenne międzynarodowe konferencje finansowe, że dążyć musimy do oparcia wymiany i produkcji o miernik najmniej zmienny, jakim jest złoto.

Jak wyobrażamy sobie wprowadzenie jego w przemyśle włókienniczym?

Nie ulega wątpliwości, że skoro kupcy będą musieli przemysłowcom wystawiać akcepty w złotej walucie obrachunkowej, będą ostrożniej kupowali. Aby utrzymać zbyt towarów w granicach, potrzebnych dla rynku, trzeba umożliwić kupcowi, t. j. zarówno hurtownikowi jak i detaliście jedno: możność odkupienia się. Z tego punktu widzenia należy rozpatrywać całe zagadnienie. O ile kupiec ma możność natychmiastowego zamienienia swej markowej gotówki na towar, to w takim wypadku nie może być żadnych wątpliwości, co do dopuszczalności zaciągania zobowiązań złotowych. Ryzyko walutowe w zupełności odpada. Pozostaje wyłącznie ryzyko konjunkturalne, które istniało również przed wojną. Należy tylko wynaleść sposób zabezpieczający wartości gotówki, uzyskanej przez kupca ze sprzedaży w wypadku, gdy on nie ma możności natychmiastowego obrócenia jej na towar. Przeprowadzone to oczywiście być może w ramach ogólnie zakreślonego planu, wprowadzającego i legalizującego obrót złotych zobowiązań. Dobrą tę ideę spaczono i częściowo zdyskredytowano przez haniemne zarządzenia o kursie i zamianie bonów złotych. Jednak Niemcy, które znajdują się w tak analogicznem położeniu z nami, podejmują tę zdrową myśl. Uznają oni również w pełni, że markowy kredyt dyskontowy prowadził do wzbogacenia poszczególnych sfer gospodarczych i umożliwił im stworzenie „z niczego" w bardzo krótkim czasie poważnych kapitałów kosztem ogółu. Co więcej wszak i my wiemy, że niektórzy hurtownicy w Łodzi, sprzedając towar importerom zagranicznym za dolary, sprzedawali je na czarnej giełdzie, dając równocześnie część pokrycia fabrykantom w formie sola-weksli. Oczyniście jest to proceder z punktu widzenia ogólnych interesów gospodarczych szkodliwy, jakkolwiek bezprzecznie bardzo lukratywny dla tych, którzy go stosują. Skoroby zaprowadzono złote kredyty, spekulacja ta musiałaby automatycznie ustać. Pozatem wchodzi w rachubę jeszcze jeden bardzo ważny wzgląd. Podstawa kredytowa, która obecnie jest niewystarczająca, zwłaszcza w okresach zniżki marki, mogłaby być znacznie rozszerzona. Znalazłby się na to środek, gdyż możnaby zapewnić sobie dopływ wolnych kapitałów, znajdujących się na rynku, o ileby je zabezpieczono przed deprecjacją. Kredyt uregulowałby się wtedy automatycznie i wzmógłby się. Nie ulega wątpliwości, że nastąpiłoby jedynie przewarstwowanie sfery kupieckiej.

Powracając do naszej koncepcji, stwierdzamy, że zabezpieczenie kupca przed utratą wartości pieniędzy, osiąganych w codziennym targu, nastąpić może jedynie przy pomocy odpowiedniego aparatu, zorganizowanego przez ministerstwo skarbu. Główne człony tej organizacji stanowić winny P. K. K. P. oraz P. K. O.

Należy więc omówić jeszcze zasady wprowadzenia złotego obrotu żyrowego, rozbudowanie jego tak daleko, by dostępnym on był dla jak najbardziej szerokich sfer kupiectwa, a w końcu stanowisko wobec tej organizacji, kupca-manufakturzysty.

Dr. Leszek Kirkien.

Akcja oszczędnościowa rządu.

Okólnik ministerstwa skarbu.

Nasz warsz. kor. telefonuje:

W związku z akcją oszczędnościową wszczętą przez komisarza oszczędnościowego, — ministerjum skarbu wystosowało do wszystkich władz i urzędów okólnik, traktujący o oszczędności w gospodarce państwowej oraz w podniesieniu dochodów.

Zadaniem okólnika tego jest zwrócenie uwagi wszystkim władzom na konieczność wykorzystania w miarę wzrostu drożyzny wszystkich źródeł dochodowych w poszczególnych resortach, gdyż nawet dochody oparte na ścisłem wykonaniu nowych ustaw podatkowych nie wystarczą na pokrycie wszystkich wydatków państwa.

Z drugiej strony żądano od ministerjów poszczególnych zredukowania swych potrzeb w stosunku do budżetu już na okres bieżący niezależnie od tych redukcji, które będą przeprowadzone przy układaniu preliminarza na rok 1924.

W szczególności zażądano zaniechania wszelkich robót inwestycyjnych, o ile to nie będzie połączone z niedającemi się uniknąć stratami materjalnemi.

Zażądano dalej ograniczenia wszelkich zamówień, zakupów i podróży zagranicznych (z zastrzeżeniem wydania zezwoleń w wyjątkowych wypadkach przez ministerjum skarbu).

Podkreślano niedopuszczalność zwiększenia stanu osobowego urzędników państwowych w stosunku do etatu r. 1922.

Wreszcie ograniczono bezpośrednio pomoc finansową związkom samorządowym do najistotniejszych potrzeb.

Sytuacja na rynku eksportowym.

Jest ona naogół normalna.

W związku z wprowadzonemi w swoim czasie zarządzeniami dewizowemi regulującemi sprawę eksportu nastąpiło na pewien czas znaczne zmniejszenie się, a nawet zupełne zahamowanie eksportu.

Wobec tego, zwrócił się współpracownik P. A. P. do przedstawiciela eksporterów celem poinformowania się o sytuacji.

Zupełne zahamowanie eksportu nastąpiło faktycznie i spowodowało na pewień czas zupełny zastój.

Przyczyną tego jednakże były nietyle same rozporządzenia dotyczące eksportu i inkasowania należytości, ile niedokładna znajomość tych przepisów i początkowa trudność w ich interpretowaniu.

Ten okres przejściowy rzeczywiście eksport zahamował, ale obecnie nastąpiło odprężenie tak, że sytuacja jest naogół normalną.

Również nowe zarządzenia, jeżeli chodzi o stosunek eksportu do P. K. K. P. nie stoją w sprzeczności z normalną pracą, gdyż P. K. K. P. nie hamuje działalności eksportu i eksporterzy mogą zupełnie swobodnie dysponować walutami, o ile przeznaczone są na cele przewi[...] ustawie jak np. na pokrycie za surow[...]

Obecna sytuacja eksportu prz[...] się zupełnie normalnie, jakkolwi[...] uważyć można pewien zastój sp[...] wany przedewszystkiem spadkiem [...] muńskich i stagnacją w Rumunji, [...] jest jednym z najpoważniejszych o[...] ców przemysłu polskiego.

Sytuacja przedstawia się norm[...] rynkach bałkańskich i w Austrji, a [...] miast w krajach nadbałtyckich, a [...] na G. Śląsku spotyka się przemysł [...] z konkurecją Niemców.

Rozpoczęte w swoim czasie sta[...] kierunku uzyskania dla eksportu p[...] go rynku w Skandynawji narazie n[...] ją na znaczne przeszkody, ponie[...] rynkach tych wprowadzone są ba[...] brze białe towary angielskie, [...] przeważnie tańsze od łódzkich.

Stwierdzić jednak należy, że [...] w eksporcie przedstawia się nagół [...] malnie i specjalnych dowodów d[...] niema. (p.)

Roczna produkcja przemysłu łódzkiego.

Roczna produkcja przemysłu bawełnianego i wełnianego w Łodzi przedstawia się według ostatnich statystyk w specjalnie sporządzonych dla władz centralnych w następujący sposób:

Przemysł bawełniany przy 147 proc. uruchomienia przedwojennego przędzalń około 78740 tonn tkanin.

Przemysł wełniany przy 85 proc. uruchomienia przedwojennego wrzecion zgrzebnych i przy 63,6 proc. uruchomienia przedwojennego wrzecion czesankowych około 27300 tonn tkanin.

Przy przedwojennem uruchomieniu przemysłu wełnianego produkcja wynosiłaby około 34200 tonn.

Przybliżone spożycie wyrobów w[...] stych wewnątrz kraju nie uwzględ[...] zapotrzebowania ludności w. m. G[...] (3000 tonn rocznie) przedstawia się [...] pująco: Kongresówka 22449 tonn [...] Galicja 15200 tonn, Poznańskie i Po[...] 21200 tonn, Litwa, Białoruś, Woły[...] tonn, Śląsk 6000 tonn.

Wełny spożywają wspomniane [...] torja: Kongresówka 13400 tonn, G[...] 9100 tonn, Poznańskie i Pomorze [...] tonn, Litwa, Białoruś, Wołyń 360[...] Śląsk 2750 tonn.

Razem więc spożycie wyrobów [...] nistych wewnątrz kraju wynosi 71[...] bawełny i 38600 wełny. (p)

Jak weksel wędruje na inkaso do Pińska.

Otrzymaliśmy list następującej treści:

Jedną z wielkich plag, jaka prześladuje kupiectwo i utrudnia życie gospodarcze Łodzi, są trudności przy inkasie weksli zamiejscowych.

Dnia 20 lipca podałem do łódzkiego oddziału Banku związku spółek zarobkowych weksel na sumę 800,000 pł. w Pińsku, dnia 30 lipca. Do dnia dzisiejszego, więc po 18 dniach bank oświadcza, że dotychczas nie otrzymał pieniędzy. Zwróciłem się wobec tego z prośbą, by wysłano telegraficzny monit, za co zażądano 20,000, czyli przeszło 3 proc. całej sumy wekslowej. Skoro uwzględni się, że dojdą jeszcze koszty inkasa, straty kur[...] odsetkowe, wynikłe wskutek tak [...] go opóźnienia wpływu sumy wekslo[...] okaże się, że nie otrzymam ani na[...] łowy realnej wartości sumy, któr[...] należała.

Czy dopuszczalne są takie p[...] inkasowe i czy łódzki oddział Zw[...] banków nie zamierza interwenjow[...]

Proszę Sz. Pana Redaktora o [...] szczenie mego listu i pozostaję z p[...] niem

J. Liwerant,
właściciel nieruchom[...]
Milsza 55

RYNKI TOWAROWE KRAJOWE.

Cukier. Na rynku cukru tendencja spokojna, a raczej wyczekująca. Amerykański cukier 29 sh. holenderski 28,2 ch. czeski 28,4 sh. czecki kostka 28,7 sh.

Konie. Konie powozowe za parę 30 miljonów, robocze chłopskie 20 miljonów, robocze ciężkie 25 miljonów.

Len. W tys. mp. Len 300 za pud, czysto trzepany 600, półrzepany 420, gruby 180, konopie 400. Po skończonym sezonie dowóz bardzo nieznaczny.

Skóry. Lwów. W tys. mp. Skóry bydlęce 50 — 60, cielęce szt. 300 — 350 skóry podeszwiane w połówkach 180—200, krupony 380—450, box I gat. 56 — 65, — II gat. 40 — 55, — zagr. 80 i wyżej za stopę.

Poznań. Skóry garbowane i surowe bez zmiany. Tendencja chwiejna.

Warszawa. Za 1 kg. loco fabry[...] tys. mk.: Skóry podeszwiane [...] krajowe i zagraniczne 210 — 2[...] zlowe 230, juchty czarne 390 — [...] we zas topę 90, faledry 370, [...] re i czarne rymarskie 300 — [...] 330, kruponu pasowe 340, — [...] ne 320, mastrykty 370 surow[...] za pud, kartki i boki (Abfall) 14[...]

Towary kolonjalne, Gdańsk. [...] ku kawy tendencja spokojna. [...] skie oferty bez zmiany. Obroty [...] spokojne, na co głównie wpłynęła [...] jasna sytuacja polityczna i go[...] cza. Żądano za Santos superior [...] prima 65 sh. Rio 50 — 55 sh. śro[...] wy środkowo-amerykańskie [...] dol.

Podwyżka mnożnika celnego.

Warszawski koresp. „Republiki" telef.

Wczoraj weszło w życie ogłoszone w „Dzienniku Ustaw" z dnia 14 b. m. rozporządzenie ministrów skarbu oraz przemysłu i handlu z dnia 9 sierpnia b. r. w przedmiocie mnożnika celnego normalnego i zniżonego.

Wysokość dopłaty walutowej normalnej (mnożnika celnego normalnego), której podlegają towary wyszczególnione w par. 1 rozporządzenia ministrów skarbu oraz przemysłu i handlu z dnia 7 lipca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 68 poz. 532), określa się do nowego zarządzenia na 3.599.900 proc. ogło czyni mnożnik 36.000.

Towary nieobjęte wykazem zawartym w par. 1 rozporządzenia (Dz. U. R. P. Nr. 68, poz. 532) ani obowiązującym w danej chwili rozporządzeniem ministrów skarbu oraz przemysłu i handlu z dnia 28 czerwca 1923 r. o ulgach celnych (Dz. U. R. P. Nr. 66 poz. 517), opłacają cło z dopłatą walutową zniżoną wynoszącą 75 proc. normalnej a zatem 2.699.900 proc. czyli mnożnik 27.000.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie 4-go dnia po ogłoszeniu.

CENY ZŁOTA.

Wczoraj, dnia 18 sierpnia P. K. K. P. płaciła za: ruble złote 116.830, marki złote 53.960, franki złote 43.700, funty szterlingi zł. 1.102.500, dolary zł 226.575 funty tureckie zł 993.740, korony złote 45.890, guldeny holenderskie zł 91.060, dukaty austrjackie zł. 518.250, dukaty belgijskie zł. 517.050, ruble srebrne 81.550, marki srebrne 22.650, korony srebrne 18.910, franki srebrne 18.910, dolary srebrne 109.000, szylingi srebrne 23.690, gram czystego złota 150.568, gram srebra 4.531.

OFICJALNA CEDUŁA WALUTOWA.

PAT. — WARSZAWA, 18 sierpnia.

GOTÓWKA.

Dolary 246.000

CZEKI.

Nowy Jork 246.000.
Londyn 1.185.000 — 1.160.000.
Paryż 13.300.
Belgja 10900.
Berlin 006 i pół
Szwajcarja 44.300.

WIECZORNA POGIEŁDA AKCJOWA.

A. W. — WARSZAWA, 18 sierpnia. — Tendencja dla akcji bez zmiany.

Konopie 155.
Pruszków 70.
Nitrat 55.
Lokomotywy 210.
Opatówek 140.
Cukrownia „Zduny" 10—11.

GIEŁDY ZAGRANICZNE.

PAT. — ZURYCH, 18 sierpnia. — Zamknięcie giełdy.

Berlin 0.000135.
Holandja 217 i pół.
Nowy Pork 553.
Londyn 2523.
Paryż 30.50.
Medjolan 23.67.
Praga 16,17 i pół.
Budapeszt 0.03 i jedna-cwarta.
Bukareszt 2.40.
Belgrad 5.80.
Sofja 4.50.
Warszawa 0.0025.
Wiedeń 0.0071 trzy-czwarte.
Korony austr. 0.0078.

PAT. — GDAŃSK, 18 sierpnia. — Urzędowa.

Dolary amer. 3491250—3508750.
Funty szterl. 16458250—16458750.
Marka polska 1596—1604.
Przekaz na Warszawę 1396.50—1403.50.

BERLIN, 18 sierpnia. (Telegram własny „Republiki"). Dziś, w sobotę, giełda berlińska jest nieczynna. W obrotach pozagiełdowych notowano dolary 3.800.000—4.200.000. Tendencja wzmocniona.

Wezwanie.

Komisja Sądu Polubownego przy Centralnym Związku Kupców i Przemysłowców Województwa Łódzkiego (Piotrkowska 10) wzywa po raz ostatni do stawienia się na rozprawy sądowe w dniu 21 sierpnia o godz. 7-ej wieczorem następujących członków swych:

1) **Wysocki i Jakubowicz** w sprawie **Dawidowicza**
2) **Działoszyński i Marokko** „ **Baumberga**
3) **Z. Sztiller** „ **Zylberszpica i S-ki**
4) **J. Gajst** „ **Zabłodowskiego i S-ki**
5) **H. S. Rozental** „ **Krasikowa**
6) **M. S. Kronman** „ **Krasikowa**
7) **B-cia Szkulnik** „ **Wałachowicza**
8) **Wyszewiański i Chazin** „ **Wolińskiego.**

Również wzywa się następujących członków do wykonania wyroku w ciągu 24-ch godzin:

1) **L. Haberlitza** w sprawie **Herszfinkla** (Zduńska Wola)
2) **A. Cukierman** „ **H. Neumana**
3) **B-cia Rozenberg i Wajs** „ **Parzenczewskiego**
4) **B-cia Przygoda** „ **M. Szwarca.**

Niestawiennictwo lub niewykonanie wyroku pociąga za sobą na zasadzie art. 14 Regulaminu Sądu, wykreślenie z listy członków.

Przewodniczący: (—) **S. FREJLICH.**

Akademicy-żydzi!

Dnia 22 b. m. punktualnie o godz. 3 i pół odbędzie się w lokalu Centr. Zw. Kupców przy ul. Piotrkowskie nr. 10

Zebranie Akademików Żydów

w sprawie wszczęcia akcji na rzecz budowy własnego ogniska w Warszawie. Uprasza się kolegów o liczne przybycie

Tymczasowa Komisja Organizacyjna.

KOMUNIKAT

Biuro adresowe m. Łodzi ogłasza, że z dniem 20-go sierpnia r. b. opłaty na rzecz kosztów utrzymania Biura Adresowego m. Łodzi będą pobierane w następującej wysokości.

5000 mk. za jeden blankiet zameldunkowy lub wymeldunkowy.

Informacja prywatna o adresie mk. 1000. Inne opłaty za zameldowanie lub wymeldowanie, ludność nie obowiązuje.

K. Sitkowski
Kierownik Biura.

STAN RACHUNKOW
POWSZECHNY BANK DEPOZYTOWY Sp. Akc.
na dzień 1-go lipca 1923 r.

Instytucja Centralna w Warszawie, ul. Długa № 48. Oddziały: Łódź, ul. Moniuszki 1, Równe, ul. Szosowa 66, Grodno, ul. Hoovera

STAN CZYNNY.

Kasa	221.780.400.—	
Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa	229.790.493.15	
Pocztowa Kasa Oszczędności	4.935.123.74	
5 proc. Obligi Państwowe	156.222.14	
6 proc. „	328.955.320.—	785.617.559.03
Pieniądze Zagraniczne	953.980.036.—	
Dewizy	5.974.426.—	959.954.462.—
Papiery procentowe własne		781.767.862.—
Weksle zdyskontowane		1.838.749.822.—
Pożyczki terminowe	406.645.883.—	
Otwarty kredyt	2.501.293.915.30	
Różni za udzielone gwarancje	2.702.177.500.—	5.610.117.298.30
Korespondenci „Loro"	474.762.091.10	
„ „Nostro"	11.276.755.973.20	11.751.518.064.30
Weksle i inne dokumenty do inkassa		2.650.740.062.90
Rachunki z Oddziałami		2.583.313.383.92
Sumy Przechodnie		391.310.691.30
Ruchomości		111.861.273.—
Różne Rachunki		23.322.076.—
Koszty Handlowe		1.810.170.238.19
		29.298.442.792.94

STAN BIERNY.

Kapitał Zakładowy	600.000.000.—	
„ Zapasowy	200.000.000.—	800.000.00[illegible]
Wkłady		3.984.72[illegible]
Redyskonto weksli		730.226.[illegible]
Wierzyciele z tytułu gwaran.		2.702.177.5[illegible]
Korespondenci „Loro"	493.717.334.50	
„ „Nostro"	8.265.990.790.95	8.759.708.[illegible]
Różni za inkasso		2.597.8[illegible]
Rachunki z Oddziałami		1.598.257.[illegible]
Sumy Przechodnie		5.180.801.[illegible]
Różne Rachunki		34.468.[illegible]
Przekazy do opłaty		112.520.[illegible]
Prowizja i procenty		2.568.547.[illegible]
Zyski 1922 r.		211.626.[illegible]
		29.298.44[illegible]

ZAWIADOMIENIE

Nadszedł większy transport prawdziwego

LINOLEUM

do wykładania podłóg w lokalach, kantorach i w nowych budowlach, jak również **DYWANY, CHODNIKI** odpasowane.

Sprzedaż po cenach fabrycznych.

Skład fabryczny **B-cia HALPERN Łódź, Wschodnia № 50.**

Filja ul. Nowomiejska Nr. 10, front, I-sze piętro.

Do sprzedania mało używane

Samojazdy ciężarowe 5 tonowy **Bissing**
„ „ 3 „ **Saurer**
„ „ 1 „ **Besemmer**
60 konny Osobowy **N. A. G.**
Motocykle **Wanderer** 2 cylindrowy)
„ „ 1 „) w doskonałym stanie
„ **N. S. U.** 2 „)

Bracia Wojciccy
Piotrkowska № 202.

321—3

POKOJU

umeblowanego z utrzymaniem lub bez za dobrem wynagrodzeniem poszukuje kawaler.

Oferty do Administracji sub. „Umeblowany"

Dyrekcja 8-kl. Wyższej Szkoły Realnej Łódzkiego Stowarzyszenia Popierania Średniego Wykształcenia Handlowego w Łodzi Dzielna 58, podaje do wiadomości rodziców, że egzaminy wstępne do wszystkich klas odbędą się 4-go września r. b. o godz. 4 po poł. Podania przyjmuje kancelarja szkoły codziennie od 9 do 12-ej, do dnia 1 września włącznie.

202—3 Dyrektor: **K. Wiśniewski.**

Gotówka

na dyskonto pierwszorzędnych kupieckich weksli poszukiwana. Sam też gotówkę na dyskonto oddam. Oferty sub. „Dyskonto" do Administracji „Republiki". 323—1

Dr. L. Prybulski

Choroby skórne, włosów, weneryczne i moczopłciowe.

Leczenie światłem (lampa kwarcowa) i promieniami Roentgena.

Zawadzka № 1.

Przyjmuje od 9—1 i od 5—8. Dla pań od 4—5. 25

Dr. Marja

Józefów-Lewinsonowa

Chor. weneryczne i skórne (dla kobiet i dzieci)

Godz. przyj. od 11—3 pp. w niedz. i święta 11—1

Cegielniana 6.

Sprzedam szafę, bieliźniarkę, biurko i inne meble. Piotrkowska nr. 132-9. 281-2

Młoda inteligentna panienka

z 5-cio kl. wykształceniem i ładnym charakterem pisma oraz roczną praktyką bankową przyjmie odpowiednią posadę biurową. Łaskawe oferty sub „zdolna" do adm. „Republiki". 20-2

:: Podłogi kamienno-drzewne:: ::

„AURAULIT"

— — wykładanie ścian glasurą — —

„CERAMENT"

poleca

056— **E. TORNBERG**

Łódź, Al. 1 Maja (Passaż Szulca) Nr. 75.

Sprzedaż wszelkiego rodzaju wyrobów futrzanych w surowym i gotowym stanie.

Przyjmowanie reperacji!! Ceny przystępne! — — Akuratna obsługa

I. D. DAWIDOWICZ

ulica PIOTRKOWSKA № 19 (w podwórzu) 2-gie lewe wejcie III-cie piętro. 994

Pianina zagraniczne

Okazyjnie do sprzedania w składzie mebli

Salomonowicz i S-ka
Dzielna 13.

Dr. Henryk Goldberg
„Unitas", Pusta 19.

Gabinet Röntgenowski, najnowsze urządzenia.

Prześwietlania i zdjęcia rozpoznawcze. Lecznictwo powierzchowne (choroby skóry) i głębokie (zołzy, gruźlica i guzy dobrotliwe i złośliwe)

PIERWSZA ŁÓDZKA CHEMICZNA

Farbiarnia Futer 815—4
W. SZEJNMANA

przyjmuje wszelkie futra do farbowania na wszystkie kolory oraz odświeżania na kolor naturalny, jak też farbuje lisy i szopy na kolor skunksowy.

— Wykonanie — najnowszy system zagraniczny. — Przyjmuje się również do farbowania i apreturowania wszelkiego rodzaju wełniane, półwełniane sztuki towarów, resztki, sztuczny jedwab i garderobę.

Ceny przystępne! Zlecenia skierować:

ulica Gdańska № 8, m. 9.

WIELKA

wyprzedaż

kapeluszy męskich

krajowych i zagranicznych po b. niskich cenach w składzie futer

Józefa Tygera
Piotrkowska 29. 238-3

Okulista

Dr. med. S. J. SZWEIG, Zawadzka 6 powrócił. Godz. 11—1 i 4—6. 60-3

Dom Handlowy
BONISŁAWSKI i GOLDMAN
ŁÓDŹ,

Piotrkowska 130, tel. 292

SKŁAD:

Konstantynowska 109, tel. 830

poleca

BENZYNĘ LEKKĄ I CIĘŻKĄ

Amerykańskie oleje cylindrowe na przegrz. parę i automobilowy

Nafta, oleje: maszynowy, wrzecionowy, gazowy, łożysk. motorowy i in.

Smary: do wozów, do lin i do pasów.

Tłuszcz „Tovotte", Smoła drzewna, dziegieć KARBOLINEUM,

Parafina, Wazelina amerykańska medyczno-techn., pasta do obuwia i inne przetwory chemiczne.

CEMENT 3327

Płacę 150 procent drożej kupuję Brylanty, złoto, srebro, perły, djamenty, stare zęby, zegarki biżuterje, garderobę i dywany. 267

Konstantynowska 7 **Z. MILICH,** prawa oficyna I piętro

Dentysta
L. Torończyk
Cegielniana 46

wznowił przyjęcia.

Ogłoszenia drobne:

Kupno i sprzedaż

(za wyraz 450 m)

KUPUJĘ, płacę 200 proc. drożej za złoto, srebro, brylanty, sztuczne zęby, garderobę, kapy pluszowe. Prosze się przekonać. Zachodnia № 32, poprzeczna oficyna, 1 p. m. № 13, i Konstantynowska № 6 II-gie podwórze L. Milich 330—30

MAM DO natychmiastowego odstąpienia sklep, 2 pokoje i murowaną stajnię, ul. Grabowa 13 (przy rynku Gajera). Zgłaszać się do Wyszygrodzkiego do introligatorni przy ulicy Piotrkowskiej № 33 między godz. 2—4 po poł., albo o godz. 8—10 wiecz. 334—1

MEBLE w wielkim [illegible] borze oraz za[illegible] picerski. Roboty [illegible] skie wykonuje się [illegible] ko i względnie [illegible] A. Brzeziński, Zielo[illegible]

NA RATY! Maszyn[illegible] maszyny do [illegible] przyjmuje obstalun[illegible] ga garderobę [illegible] Awret — Benedy[illegible]

JEST DO ODSTĄPIENIA urządzona [illegible] w śródmieściu [illegible] kiemi ruchomo[illegible] wraz z urządzeniem [illegible] powiednio [illegible] lokalem. Oferty do [illegible] „Republiki" pod [illegible]

Tokarnie pociągowe [illegible] metr 20 c. [illegible] Pańska 78, Wojcik [illegible]

Do odstąpienia [illegible] kal składający się [illegible] pokoi 4-ech na [illegible] dwóch na piętrze [illegible] Piotrkowskiej [illegible] biuro lub na [illegible] res. Oferty pod [illegible]

Nauka i wychowanie

(za wyraz 240 m.)

Student udziela matema[illegible] tyki, łaciny, fizyki [illegible] ków. Kilińskiego [illegible] (druga brama).

BUCHALTERJI, korespondencji, rachunkowości nauczam szybko gruntownie. Wólczańska [illegible] № 98, m. 14 od 7—8 [illegible]

RYSUNKI, malarstwo, kreślenie [illegible] długoletni pedagog [illegible] solwent akademji [illegible] deńskiej. Łaskawe oferty sub. „Malarstwo" [illegible] „Republiki"

Zagubione dokumenty

(za wyraz 225 mk.)

Zaginął tymczasowy [illegible] wód osobisty wy[illegible] Łodzi na imię Jana [illegible] czyczko za nr. 141 [illegible]

Wacław Rosen [illegible] tymczasowy dowód osobisty wydany w [illegible] dzi.

Czytajcie „REPUBLIKĘ"

Prenumerata: w Łodzi mk. 45,000 i odnosz. do domu 3000 miesięcznie. — Zamiejscowa mk. 50,000 miesięcznie. Zagranicą mk. 80.000 miesięcznie.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: mk. 700 za wiersz milimetrowy (na stronie 8 szpalt). W TEKŚCIE: mk. 1500 za wiersz milimetrowy (na str. 4 szpalty). NADESŁANE: mk. 1100 za wiersz milimetrowy (na str. [illegible]) mk. 1000 za wiersz milimetrowy (na str. 4 szpalty). Zaręczynowe i zaślubinowe po tekście mk. 1000 [illegible] scowe o 50 proc. drożej. Zagran. o 100 proc drożej. Za terminowy druk ogłoszeń administr. nie odpowiada.

Republika i Express wieczorny łącznie 80,000. Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. Telefon 22-14. —— Godziny przyjęć redakcji 6—7 po południu. Rekopisów niezamówionych nie zwraca się.

Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Za wydawnictwo „Republika" Sp. z ogr. odp.: Marjan Nusbaum-Ołtaszewski. — Czcionk. „Republiki", Piotrkowska 49.—Tłocznia, Piotrkowska 86. —Redaktor Nacz. Marjan Nusbaum-Ołtaszewski.